

Θέματα Αναπηρίας

04

Άτομα με χρόνιες παθήσεις

11

Παγκόσμιοι Αγώνες Special Olympics στην Ελλάδα
της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης 2011.
Ο απόλυτος ορισμός της μαυροφορεμένης πολυτέλειας

27

Αβίλα Ισπανίας: Η πιο προσβάσιμη πόλη της Ευρώπης

Αφιέρωμα:

Μαζική συμμετοχή
στο συλλαλητήριο
της αξιοπρέπειας και της τιμής

Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία
Ελ. Βενιζέλου 236, 163 41 Ηλιούπολη, Αθήνα

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
ΚΕΜΠ.ΑΘ.
4702

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ: 2021 ΚΕΜΠ.ΑΘ.
ΚΩΔΙΚΟΣ: 3411

Περιεχόμενα

Ταυτότητα

Ιδιοκτησία:

Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία - Ε.Σ.Α.μεΑ.

Εκδότης:

Βαρδακαστάνης Γιάννης
Πρόεδρος Ε.Σ.Α.μεΑ.

Διευθύντρια:

Χατζηπέτρου Ανθή

Αρχισυντάκτρια:

Θεωνά Άννα

Σελιδοποίηση - Διαχωρισμοί - Φιλμς:
ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ (210 6006430-1)

Εκτύπωση:

ΔΕΣΜΟΣ (210 6644156)

τεύχος 23
Νοέμβριος
Δεκέμβριος
Ιανουάριος
ΑΘΗΝΑ 2011

Editorial 03

Ανάπτυξη: Άτομα με χρόνιες παθήσεις 04

Θέσεις: Παγκόσμιοι Αγώνες Special Olympics στην Ελλάδα
της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης 2011. Ο απόλυτος ορισμός της
μαυροφορεμένης πολυτελείας 11

Βίνα: Διακήρυξη των Βρυξελλών σχετικά με τις Νοματικές Γλώσσες
της Ευρωπαϊκής Ένωσης 14

Συνέντευξη: Γιάννης Πανούσης «Αφιλόξενα τα ελληνικά AEI» 17

Αφιέρωμα: Μαζική συμμετοχή στο συλλαλητήριο της αξιοπρέπειας
και της τιμής 19

Παρουσίαση: Αβίλα Ισπανίας: Η πιο προσβάσιμη πόλη της Ευρώπης 27

Ευρωπαϊκά - Διεθνή: Προς μια Ευρώπη χωρίς εμπόδια 29

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. παρεμβαίνει, προτείνει, διεκδικεί... 32

Εκδόσεις: EUROPEAN YEARBOOK OF DISABILITY LAW volume 2 39

Γραφεία Ε.Σ.Α.μεΑ.:

Ελ. Βενιζέλου 236, 163 41 Ηλιούπολη, Αθήνα
Τηλ. 210 - 9949837
Fax: 210 - 5238967
E-mail: esaea@otenet.gr
<http://www.esaea.gr>

Εκδίδεται σε 7.500 αντίτυπα και διανέμεται
δωρεάν.

Σε περίπτωση αναδημοσίευσης παρακαλούμε
να αναφέρετε ως πηγή το "Θέματα Αναπηρίας".

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν
υποχρεωτικά τις απόψεις της Ε.Σ.Α.μεΑ.

Σ

τον απόχο του πανελλαδικού παν-αναπηρικού συλλαλητηρίου που έλαβε χώρα στις 3 Δεκέμβρη στην Πλατεία Συντάγματος, το μήνυμα ότι τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα με χρόνιες παθήσεις και οι οικογένειές τους θα αγωνιστούν μέχρις εσχάτων για τη διασφάλιση των κεκτημένων και ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, είναι πιο ισχυρό από ποτέ.

Διανύοντας μια ιδιαίτερα δύσκολη και επώδυνη περίοδο για όλους τους Έλληνες και Ελληνίδες, πόσο μάλλον για τους Έλληνες και Ελληνίδες με αναπηρία, το αναπηρικό κίνημα παίρνει ξεκάθαρη θέση όσον αφορά την ανάληψη της διοργάνωσης των Παγκοσμίων Αγώνων Special Olympics το 2011 στην Ελλάδα και θεωρεί ότι η διοργάνωση αυτή έρχεται σε απόλυτη αντίθεση με τη γενικότερη οικονομική και κοινωνική κατάσταση και καλεί την πολιτική αθλητική πηγεσία της χώρας να δημιουργήσει συνθήκες αντισταθμιστικού οφέλους για τις χιλιάδες άτομα με νοντική αναπηρία, σύνδρομο down, αυτισμό, βαριές και πολλαπλές αναπηρίες, από τα οποία στερεί βασικές κοινωνικές υπηρεσίες και προγράμματα.

Σε αυτό το τεύχος δεν μπορούμε να μην αναφερθούμε σε δύο ιστορικής σημασίας ευρωπαϊκά γεγονότα για τα 80 εκατομμύρια ευρωπαίους με αναπηρία. Τα γεγονότα αυτά είναι αφενός η επικύρωση από την Ευρωπαϊκή Ένωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (23 Δεκεμβρίου 2010) και αφετέρου η Ανακοίνωση που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τίτλο «Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία 2010 - 2020: Ανανέωση της δέσμευσης για μια Ευρώπη χωρίς εμπόδια».

Το «Θέματα Αναπηρίας» παρουσιάζει την πιο προσβάσιμη πόλη της Ευρώπης, την ισπανική πόλη Αβίλα, στην οποία απονεμήθηκε το Βραβείο Προσβάσιμης Πόλης. Το βραβείο αυτό θεσπίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και απονεμήθηκε φέτος για πρώτη φορά, με στόχο την προώθηση της προσβασιμότητας του αστικού περιβάλλοντος στα άτομα με αναπηρία και τη διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής τους στη ζωή των πόλεων.

Επίσης, σε αυτό το τεύχος φιλοξενούμε ένα εκτενές άρθρο για τα άτομα με χρόνιες παθήσεις και την ανάγκη να ξεπεραστεί το ιατρικό μοντέλο που λαμβάνει υπόψη του μόνο την κατάστασή τους ως ασθενείς και όχι ως πολίτες με ίδια δικαιώματα με τα άλλα μέρη της κοινωνίας, σε όλους τους τομείς της ζωής και όχι αποκλειστικά στον τομέα της υγείας.

Τέλος, έχουμε την τιμή να φιλοξενούμε τον ακαδημαϊκό Γιάννη Πανούσο σε μια συνέντευξη για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις διακρίσεις που παράγει και αναπαράγει το εκπαιδευτικό σύστημα.

Καλή Ανάγνωση.

Ιωάννης Βαρδακαστάνης
Πρόεδρος Ε.Σ.Α.μεΑ.

editorial

ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΧΡΟΝΙΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τον ορισμό της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (Άρθρο 1): «Στα άτομα με αναπηρία περιλαμβάνονται τα άτομα με μακροχρόνια σωματική, ψυχική, διανοητική ή αισθητηριακή αναπηρία, που, σε αθλητηριότητα με διάφορα εμπόδια, μπορεί να παρεμποδίσει την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους.» Ο ορισμός αυτός για τα άτομα με αναπηρία μπορεί να βοηθήσει να γίνει κατανοτό ότι τα άτομα με χρόνιες παθήσεις μπορεί και πρέπει να είναι μέρος του ευρύτερου αναπηρικού κινήματος.

Με το άρθρο αυτό ανοίγει μια ευρεία συζήτηση σε θέματα αναπηρίας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα άτομα με χρόνιες παθήσεις θα απολαμβάνουν πλήρως της νομικής προστασίας και των θετικών δράσεων που πρέπει να υπάρχουν για όλα τα άτομα με αναπηρία. Όλοι οι εμπλεκόμενοι πρέπει να υποστηρίζουν την ανάγκη των ατόμων με χρόνιες παθήσεις να ξεπεράσουν το ιατρικό μοντέλο που λαμβάνει υπόψη του μόνο την κατάστασή τους ως ασθενείς και όχι ως πολίτες με ίδια δικαιώματα με τα άλλα μέλη μιας κοινωνίας, σε όλους τους τομείς της ζωής και όχι αποκλειστικά στον τομέα της υγείας.

Το άρθρο αυτό προσδοκεί να διασφαλίσει ότι τα άτομα με χρόνιες παθήσεις θα αντιμετωπίζονται ως ομάδα - στόχος των πολιτικών καταπολέμησης των διακρίσεων, δεδομένου ότι ακόμα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει διευκρινιστεί το ζήτημα αυτό. Ενδεικτικά να αναφέρουμε ότι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στην υπόθεση Chacon Navas², δεν διευκρίνισε αν τα άτομα με χρόνιες παθήσεις βρίσκονται στο πεδίο προστασίας της Οδηγίας 2000/78/EK για την πρόληψη των διακρίσεων στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας.

*Το παρόν άρθρο είναι απόδοση στα ελληνικά¹ τμήματος της δημοσίευσης "Policy document on disabled people with a chronic illness", του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία, Φεβρουάριος 2008.

¹ Απόδοση στα Ελληνικά Χατζηπέτρου Ανθή.

² Judgement of the Court (Grand Chamber) of 11 July 2006 (reference for a preliminary ruling from the Juzgado de lo social No 33 de Madrid-Spain) – Sonia Chacón Navas v Eurest Colectividades SA (Case C-13/05)

Ορισμός

Είναι δύσκολο να δοθεί ένας ενιαίος ορισμός των χρόνιων παθήσεων που να ικανοποιεί όλες τις οργανώσεις ατόμων με χρόνιες παθήσεις. Αν και υπάρχουν δηλ. πολλοί ορισμοί του όρου «χρόνια πάθηση», δεν υπάρχει ούτε ένας γενικά αποδεκτός ορισμός. Όλοι όμως έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό: αναφέρονται σε μια διαδικασία που επηρεάζει το άτομο στη ζωή του και τις περισσότερες φορές είναι αμετάκλητη. Ως εκ τούτου, ένας ορισμός της χρόνιας πάθησης θα μπορούσε να είναι: **χρόνια πάθηση είναι η πάθηση που για την πλειοψηφία των ανθρώπων είναι αμετάκλητη, που πολλές φορές είναι αόρατη και που απαιτεί κοινωνική και ιατρική υποστήριξη καθώς και ευέλικτα συστήματα που θα διασφαλίζουν κοινωνική ένταξη και επιλογές απασχόλησης.**

Η χρόνια πάθηση δεν θεωρείται εξ ορισμού αναπηρία. Το ερώτημα είναι αν το άτομο με χρόνια πάθηση αντιμετωπίζει κοινωνικά εμπόδια στην καθημερινή του ζωή. Αν η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι θετική, τότε το άτομο με χρόνια πάθηση θα μπορούσε να θεωρηθεί ως άτομο με αναπηρία. Υπό την έννοια αυτή, το γεγονός και μόνον ότι κάποιος έχει διαγνωστεί ως άτομο με χρόνια πάθηση δεν σημαίνει ότι μιλάμε για αναπηρία.

Το ίδιο το άτομο είναι αυτό που έχει την εμπειρία των περιορισμών που προκύπτουν από την πάθηση και / ή τον τρόπο που η κοινωνία αντιδρά σε αυτήν. Οι παθήσεις έχουν περιοριστικό αντίκτυπο στην ικανότητα των ατόμων να επιλέγουν τον τρόπο ζωής τους. Μιλάμε εδώ για την επίδραση της κόπωσης, του πόνου, του πυρετού κ.λπ. αλλά και του στιγματισμού, του τρόπου οργάνωσης του συστήματος υγείας και της κοινωνίας γενικότερα.

Ο ορισμός της χρόνιας πάθησης και η αλληλεπίδραση του ατόμου με χρόνια πάθηση με τους κοινωνικούς φραγμούς, συνάδει με τον ορισμό που προβλέπεται από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία: «*Στα άτομα με αναπηρία περιλαμβάνονται τα άτομα με μακροχρόνια σωματική, ψυχική, διανοτική ή αισθητηριακή α-*

ναπηρία, που, σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια, μπορεί να παρεμποδίσει την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους.» Πρέπει να πούμε ότι οι πλέον προηγμένες ερμηνείες σε αυτόν τον ορισμό τείνουν να προσδιορίσουν τα άτομα με χρόνιες παθήσεις στην κατηγορία «μακροχρόνια σωματική», η οποία πρέπει να περιλαμβάνει τη χρόνια κατάσταση της πάθησης.

Συνεπώς, υπό την προϋπόθεση ότι η χρόνια πάθηση προξενεί βλάβη και ότι η αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια μπορεί να περιορίσει την πλήρη συμμετοχή του ατόμου με χρόνια πάθηση στην κοινωνία, τότε θα μιλήσουμε για αναπηρία. Για παράδειγμα δεν έχει σημασία αν ένα τυφλό άτομο είναι εκ γενετής τυφλό, ή τυφλώθηκε από ατύχημα ή από ασθένεια όπως ο διαβήτης. Αντιθέτως, το θέμα που πρέπει να αντιμετωπιστεί είναι τα εμπόδια που προκαλεί η κοινωνία στο άτομο αυτό.

Θεμελιώδη δικαιώματα των ατόμων με χρόνια πάθηση

Η κατάσταση των ατόμων με χρόνιες παθήσεις είναι αρκετά πολύπλοκη, με διαφορετικές ανάγκες όσον αφορά την ένταξη τους στην κοινωνία. Σε πολλές περιπτώσεις, υπάρχει μεγάλη εξάρτηση από το σύστημα υγείας και κατά κάποιο τρόπο υπάρχει έπλειψη ανεξαρτησίας σε πολλές από τις αποφάσεις που λαμβάνουν καθημερινά. Αυτός είναι ο πόλος για τον οποίο τα άτομα με χρόνιες παθήσεις είναι ιδιαίτερα ευάλωτα σε διακρίσεις και συχνά τα δικαιώματά τους παραβιάζονται.

Ο τρόπος με τον οποίο η κοινωνία προσεγγίζει τις ανάγκες των ατόμων με χρόνιες παθήσεις εξακολουθεί να εστιάζεται σε μια ιατρική προσέγγιση, αγνοώντας άλλες πτυχές που σχετίζονται με τις κοινωνικές τους ανάγκες. Ως εκ τούτου, μέχρι τώρα οι απόψεις των ατόμων με χρόνιες παθήσεις έχουν αγνοηθεί σε τομείς όπως το σύστημα υγείας, όπου οι αποφάσεις συχνά λαμβάνονται χωρίς την άποψη των ατόμων με χρόνιες παθήσεις, το εκπαιδευτικό σύστημα που συχνά δεν λαμβάνει υπόψη τους

ανάγκες των μαθητών με χρόνιες παθήσεις, την αγορά εργασίας που οι εργοδότες δεν κατανοούν την αρχή της εύπλογης προσαρμογής στην περίπτωση των εργαζομένων με χρόνιες παθήσεις, οι οποίοι πρέπει να έχουν περισσότερη ευελιξία (π.χ. ιατρική θεραπεία κατά τις εργάσιμες ήμερες / ώρες), ενώ συχνά τα άτομα με αόρατες ασθένειες είναι άτομα που βιώνουν συστηματικά διακρίσεις και σε πολλές περιπτώσεις εξευτελιστική μεταχείριση.

Η εφαρμογή των αρχών του κοινωνικού μοντέλου σε άτομα με χρόνια πάθηση είναι επιτακτική σε όλα τα επίπεδα πήψης αποφάσεων, διαφορετικά τα άτομα με χρόνιες παθήσεις δεν θα έχουν πρόσβαση στην απασχόληση, θα αντιμετωπίζουν εμπόδια στο σχολείο, θα περιορίζεται η κοινωνική τους αυτονομία και θα υφίστανται διακρίσεις σε πολλούς άλλους τομείς της ζωής.

Το σημείο εκκίνησης για το θέμα αυτό είναι ότι τα άτομα με χρόνιες παθήσεις αντιμετωπίζουν πολλούς περιορισμούς σε θεμελιώδη δικαιώματα:

Δικαίωμα στη ζωή

Τα άτομα με χρόνιες παθήσεις έχουν μεγάλη εξάρτηση από την τεχνολογική πρόοδο στον τομέα της ιατρικής. Συχνά τα άτομα με χρόνιες παθήσεις αποκλείονται συστηματικά από θε-

ραπείες εξαιτίας αμιγώς οικονομικών παραμέτρων. Φαίνεται ότι για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής η αξία των ατόμων με χρόνιες παθήσεις βασίζεται στο κόστος για την κοινωνία, αντί της συνεισφοράς τους στην κοινωνία. Είναι γεγονός ότι πολλές υπηρεσίες υγείας αντιμετωπίζουν το άτομο με χρόνια πάθηση ως ένα ανεπιθύμητο ασθενή, καθώς θεωρείται αισθενής υψηλού κόστους.

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του ΟΗΕ αναγνωρίζει στο άρθρο 25, ότι «τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν το υψηλότερο δυνατό επίπεδο υγείας χωρίς διάκριση λόγω αναπηρίας». Είναι σημαντικό ότι τα κράτη, που υπέγραψαν και επικύρωσαν τη Σύμβαση, αναγνωρίζουν αυτό το άρθρο ως προϋπόθεση για την πλήρη συμμετοχή των ατόμων με χρόνιες παθήσεις στην κοινωνία.

Τα κράτη πρέπει να πάρουν ως αφετηρία το δικαίωμα των ατόμων με χρόνιες παθήσεις στην υγεία, για να αναδύσουν τις στρατηγικές για τον εκσυγχρονισμό και τη βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας τους. Η μεταρρύθμιση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων υγείας, χωρίς προηγούμενη ανάλυση των επιπτώσεων στη ζωή των ατόμων με χρόνια παθήσεις, υπονομεύει το δικαίωμα στη ζωή για τα άτομα αυτά.

Καταπολέμηση των διακρίσεων

Το άρθρο 5.2 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία αναγνωρίζει ότι «Τα Συμβαλλόμενα Κράτη απαγορεύουν όλες τις διακρίσεις βάσει της αναπηρίας και εγγυώνται στα άτομα με αναπηρίες ίσον και αποτελεσματικό νομική προστασία κατά των διακρίσεων για οποιοδήποτε λόγο». Στο άρθρο 5.4 αναφέρει ότι «Τα συγκεκριμένα μέτρα, τα οποία είναι απαραίτητα προκειμένου να επιταχυνθεί η να επιτευχθεί μια πραγματική ισότητα των ατόμων με αναπηρίες δεν θεωρούνται διακρίσεις, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης».

Είναι σημαντικό να υπενθυμίσουμε ότι η νομοθεσία στο πεδίο της καταπολέμησης των διακρίσεων καθίπτει και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις. Για να γίνει αυτό, ο ορισμός των ατόμων με αναπηρία πρέπει να περιλαμβάνει και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις. Σε επίπεδο Ε.Ε. θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας πλαισίου για την πρόληψη των διακρίσεων στον τομέα της απασχόλησης και την εργασία (2000/78/EK) προστατεύει επίσης και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις.

Δυστυχώς, όμως σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχουμε ένα θηλβερό παράδειγμα ανεπαρκούς ερμηνείας της αναπηρίας στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ). Το ΔΕΚ απέκλεισε από το πεδίο δράσης της Οδηγίας, κατόπιν της δικαστικής υπόθεσης Chacon Navas³, τα άτομα με ασθένειες (χωρίς προσδιορισμό της χρονιότητας ή μη της κατάστασής τους). Στον κανόνα 1 της προαναφερθείσας δικαστικής υπόθεσης αναφέρεται ότι: «*Ένα πρόσωπο που έχει απορριφθεί από τον εργοδότη του αποκλειστικώς λόγω ασθενείας δεν εμπίπτει στο γενικό πλαίσιο που προβλέπεται για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω αναπηρίας με την Οδηγία 2000/78/EK ...*».

Είναι ζωτικής σημασίας μια νέα ευρωπαϊκή νομοθεσία να αναθεωρήσει τη δήλωση αυτή και να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2000/78/EK για την κάλυψη των ατόμων με χρόνιες παθήσεις. Ένα διευκρινιστικό σημείωμα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα άλλα ευρωπαϊκά όργανα σχετικά με την έννοια αυτή, που να ζητάει ένα ευρύ ανοικτό πλαίσιο για την κατανόηση της αναπηρίας και τα κοινωνικά εμπόδια, θα βοηθήσει να ξεπεραστεί η ημιτελής αυτή ερμηνεία.

Τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με χρόνιες παθήσεις

Τα άτομα με χρόνιες παθήσεις είναι πολίτες, που σε ορισμένες περιπτώσεις, αντιμετωπίζουν συνθήκες αναπηρίας όπως και τα άλλα άτομα με αναπηρία. Το περιβάλλον αναπηροποιεί τα άτομα με χρόνιες παθήσεις με διάφορους τρόπους.

Μερικά παραδείγματα:

- Τα άτομα με χρόνια πάθηση συχνά δεν είναι σε θέση να εργαστούν πλήρες ωράριο, όπως οι άλλοι εργαζόμενοι, λόγω ιατρικών θεραπειών και/ή λόγω της κατάστασης της υγείας τους. Είναι σημαντικό να τεθούν σε εφαρμογή επαρκείς δημόσιες πολιτικές για την υποστήριξη του εργο-

δότη και του εργαζομένου με χρόνια πάθηση για τη διασφάλιση της πλήρους συμμετοχής στην εργασία και οι πολιτικές αυτές πρέπει να παρακολουθούνται. Αυτή είναι άλλωστε η έννοια της «εύλογης προσαρμογής»⁴ στο χώρο εργασίας, στην περίπτωση των ατόμων με χρόνιες παθήσεις. Υπάρχει ανάγκη για ένα πιο ευέλικτο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που να βοηθάει τα άτομα με χρόνιες παθήσεις να παραμείνουν στην εργασία τους ή μετά από μια υποτροπή να μπορούν να επιστρέψουν σε αυτήν, αρχικά σε καθεστώς μερικής απασχόλησης και στη συνέχεια σε πλήρη απασχόληση. Προς το παρόν, στις περισσότερες χώρες το σύστημα είναι πολύ περιοριστικό στο τι παρέχει⁵.

- Οι μαθητές με χρόνια πάθηση χρειάζονται θεραπευτική υποστήριξη κατά τη διάρκεια της ώρας του σχολείου. Είναι σημαντικό το εκπαιδευτικό σύστημα να εξασφαλίζει στους μαθητές/σπουδαστές/φοιτητές που έχουν μια χρόνια πάθηση, να λαμβάνουν επαρκή αγωγή στο σχολείο ή στο πανεπιστήμιο. Αυτή είναι η έννοια της «συμμετοχικής εκπαίδευσης» για άτομα με χρόνιες παθήσεις που λόγω των ιατρικών θεραπειών στις οποίες υποβάλλονται, δεν έχουν πλήρη συμμετοχή στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα⁶.
- Οι άνθρωποι που εξαρτώνται από μακροχρόνια θεραπεία θα πρέπει να συμμετέχουν πλήρως στη λήψη αποφάσεων για τη θεραπεία τους. Τα συστήματα υγείας θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις των ατόμων με χρόνιες παθήσεις και των οργανώσεών τους όσον αφορά στο σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών για την υγεία. Επιπλέον, σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα προσωπικά δεδομένα παραμένουν απροστάτευτα.
- Η νομοθεσία καταπολέμησης των διακρίσεων θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή για την προστασία των ανθρώπων με παθήσεις μη ορατές και σπάνιες ασθένειες που, σε πολλές περιπτώσεις, αντιμετωπίζουν την έλλειψη κατανόησης της κοινω-

³ Judgement of the Court (Grand Chamber) of 11 July 2006 (reference for a preliminary ruling from the Juzgado de lo social No 33 de Madrid-Spain) – Sonia Chacon Navas v Eurest Colectividades SA (Case C-13/05).

⁴ Όπως αναγνωρίζεται από την Οδηγία 2000/78/EU και τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, άρθρο 27.1.θ «να διασφαλίσουν ότι παρέχεται εύλογη προσαρμογή στα άτομα με αναπηρία στον εργασιακό χώρο».

⁵ Σε αντίθεση με ότι αναφέρεται στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, άρθρο 27.1.κ. «να προάγουν την επαγγελματική αποκατάσταση, τη διατήρηση της εργασίας και τα προγράμματα επιστροφής στην εργασία για τα άτομα με αναπηρίες».

⁶ Αυτό αναγνωρίζεται από το Άρθρο 24.2.δ. της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία «Τα άτομα με αναπηρία λαμβάνουν την υποστήριξη που απαιτείται, μέσα στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα, προκειμένου να διευκολυνθεί η αποτελεσματική εκπαίδευσή τους».

vías και, σε ορισμένες περιπτώσεις, εξευτελιστική μεταχείριση.

- Άτομα με μεταδοτικές νόσους υφίστανται διακρίσεις σε πολλούς τομείς της ζωής, όπως η εκπαίδευση, η απασχόληση, οι αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, από συμφοιτητές συναδέλφους και συναθλητές που φοβούνται, λόγω άγνοιας και έλλειψης ευαισθητοποίησης, να έρθουν σε επαφή με ανθρώπους με μεταδοτικές και μη ασθενειες (π.χ. αποκλεισμός ατόμων με AIDS από αθλητικές δραστηριότητες).
- Η διεθνής κινητικότητα εξακολουθεί να είναι ένα δικαίωμα που δεν αναγνωρίζεται για τα άτομα με χρόνιες παθήσεις. Η ιατρική περίθαλψη αρνείται από τις ευρωπαϊκές υπηρεσίες υγείας σε μη υπόκουους. Κατά συνέπεια, τα εμπόδια στην κινητικότητα εξακολουθούν να υπάρχουν και παρά το γεγονός ότι η Συνθήκη αναγνώρισε την ελευθερία της κινητικότητας των προσώπων, στην περίπτωση των ατόμων με χρόνια πάθηση δεν εφαρμόζεται πλήρως.

Όλες αυτές οι περιπτώσεις αποτελούν παραδείγματα φραγμών που έχουν να αντιμετωπίσουν τα άτομα με χρόνιες παθήσεις, με τεράστιο αντίκτυπο στην εκπλήρωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους.

Από «ασθενής» σε «πολίτη»

Η ιδιότητα του πολίτη είναι ένα βασικό στοιχείο για άτομα με χρόνιες παθήσεις. Τα άτομα με χρόνιες παθήσεις πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις όπως κάθε πολίτης στην κοινωνία. Τα άτομα με χρόνιες παθήσεις θα πρέπει όμως να προστατεύονται από τις διακρίσεις και από τα εμπόδια στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους ως μέρος της κοινωνίας. Οι ίσες ευκαιρίες αποτελούν προϋπόθεση για την αρχή της ιδιότητας του πολίτη.

Όλοι οι άνθρωποι από νομική άποψη είναι ίσοι, αλλά οι προοπτικές και η αρχική θέση για να απολαύσουν αυτά τα δικαιώματα είναι διαφορετική όσον αφορά κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί να είναι οι σεξουαλικές προτιμήσεις, το φύλο, η ηλικία, η θρησκεία, η εθνική καταγωγή. Στην περίπτωση των ατόμων με χρόνια πάθηση, το χαρακτηριστικό είναι εκείνο της περιορισμένης μειονυμικότητας λόγω της μακροχρόνιας πάθησης. Αυτά τα χαρακτηριστικά έχουν αντίκτυπο σε όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες και δεν είναι εφικτό στα άτομα να αλλάξουν ή να επιλέξουν τα χαρακτηριστικά αυτά. Είναι μέρος της καθημερινής τους ζωής, επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο προσαρμόζονται στις καταστάσεις, καθώς και τις προσδοκίες τους.

Στο παρελθόν, τα άτομα με χρόνιες παθήσεις αντιμετωπίζονταν ξεχωριστά, ανάλογα με τα συμπτώματά τους. Ιστορικά, τα άτομα με χρόνιες παθήσεις ορίστηκαν ως «ασθενείς». Η νόσος έγινε ο κυρίαρχος παράγοντας στη διάγνωση και τα άτομα με χρόνιες παθήσεις κατηγοριοποιήθηκαν κατά είδος πάθησης. Ακόμα κι αν αυτό σύμαινε ένα τεράστιο βήμα προς την επαγγελματοποίηση της ιατρικής περίθαλψης, ταυτόχρονα είχε αρνητικό αντίκτυπο στον τρόπο που η κοινωνία βλέπει τα άτομα με χρόνιες παθήσεις.

Όταν το άτομο με χρόνια πάθηση έγινε μέλος της ομάδας «ασθενείς», απώλεσε την ατομικότητά του. Η ασθένεια μπόρει μεταξύ του ασθενούς ατόμου και της κοινωνίας ή, με άλλα λόγια, το πρόσωπο εξαφανίστηκε πίσω από την ασθένεια και έγινε ένα αντικείμενο που πρέπει να αντιμετωπίζεται και όχι ένα άτομο με τις δικές του προτιμήσεις και ανάγκες. Στις αρχές της νέας χιλιετίας η εξατομικευμένη ιατρική είναι ένα θέμα προς συζήτηση, καθώς τα επιστημονικά επιτεύγματα των τελευταίων δύο δεκαετιών οδήγησαν την κοινωνία να πιστεύει ότι στη νέα εποχή οι θεραπείες θα είναι προσαρμοσμένες στο άτομο.

Η μικρή αυτή αναφορά στο παρελθόν δίνει καλούς λόγους για να αποφεύγεται η χρήση του όρου «ασθενής», αν μπορούσαμε να βρούμε έναν καλύτερο. Ο όρος «ασθενής» έχει το φόντο του στα πρώτα στάδια του κινήματος των ασθενών. Εντός του κυρίαρχου ιατρικού μοντέλου το πρόσωπο διαγνώστηκε και μεταμορφώθηκε σε ένα άτομο που ανήκει σε μια κατηγορία ασθενειας, δεδομένου ότι το σημείο αναφοράς ήταν η ασθένεια ως αιτία της αναπηρίας του. Η θεραπεία, η έρευνα για την εξεύρεση μιας θεραπείας και η ιατρική περίθαλψη, εν τω μεταξύ, είχαν θεωρηθεί ως ο καλύτερος τρόπος για να βοηθηθούν οι ασθενείς. Αυτό, ωστόσο, σήμαινε ότι τα άτομα με χρόνιες παθήσεις έγιναν παρείσακτοι εντός της κοινωνίας.

Με την πάροδο του χρόνου, τα άτομα με χρόνιες παθήσεις κατάληφαν ότι δεν είναι η ασθένεια που αποτελεί το κύριο εμπόδιο για να ζήσουν τη ζωή που θέλουν. Η ασθένεια είναι μέρος της ζωής τους, την οποία μπορούν να ενσωματώσουν ως ένα αναπόφευκτο γεγονός. Το εμπόδιο για να ζήσουν μια ικανοποιητική ζωή είναι συχνά η οργάνωση της κοινωνίας, ο τρόπος που η κοινωνία αντιδρά στην κατάστασή τους και τα εμπόδια που δημιουργούνται από αυτήν.

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία έχει πενήντα (50) άρθρα. Όλα τους είναι σημαντικά για όλα τα άτομα με αναπηρία, αλλά μέσα σε όλο αυτό το φάσμα, μπορεί να υπάρξει κάποια διαφορά στη σχετική βαρύτητα ή την επίδραση του τομέα που καλύπτεται από ένα συγκεκριμένο άρθρο σε σχέση με τις διαφορές των επιμέρους αναπηριών.

Από την άποψη αυτή, το άρθρο 25 που αφορά την υγεία έχει καθοριστική σημασία

ως βασική προϋπόθεση για πολλά άτομα με χρόνιες παθήσεις δεδομένου ότι χρειάζονται, σε τακτική βάση, στήριξη από το ιατρικό σύστημα. Ενώ τα ιατρικά συστήματα είναι σχεδιασμένα για να θεραπεύουν, είναι ανεπαρκώς στελέχωμένα για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των ατόμων με χρόνιες παθήσεις. Αυτό δεν θα αλλάξει όσο οι κοινωνίες δεν επιτυγχάνουν την αλληλαγή του συστήματος, έτσι ώστε τα άτομα με χρόνιες παθήσεις να υποστηριχθούν να διαδραματίσουν τον ρόλο τους στην κοινωνία με τους δικούς τους όρους, να διατηρήσουν τις κοινωνικές δραστηριότητές τους και να μειώσουν τυχόν επιπτώσεις της αναπηρίας, σύμφωνα με τις δικές τους επιθυμίες. Στόχος είναι τα ιατρικά συστή-

Τα άτομα με χρόνιες παθήσεις πρέπει να έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις όπως κάθε πολίτης στην κοινωνία. Οι ίσες ευκαιρίες αποτελούν προϋπόθεση για την αρχή της ιδιότητας του πολίτη.

ματα να δώσουν την ίδια έμφαση που δίνουν στη θεραπεία και στην περίθαλψη / υποστήριξη.

Όλοι οι πολίτες παίζουν διαφορετικούς ρόλους. Ένας από αυτούς τους ρόλους είναι ο ρόλος του καταναλωτή. Άλλα παραδείγματα ρόλων είναι αυτός του εργαζομένου, του χρήστη ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, του ακτιβιστή κ.λπ. Οι ρόλοι είναι μεταβαλλόμενοι και μπορεί να επηρεαστούν από ατομικές επιλογές. Ένα συχνός ρόλος για τα άτομα με χρόνιες παθήσεις είναι αυτός του καταναλωτή / πειλάτη προϊόντων και υπηρεσιών υγείας. Κάποια άτομα παίζουν, επίσης, αυτόν τον ρόλο σε μη τακτική βάση αλλά, λόγω της διαφο-

Πρέπει να αλλάξει ο τρόπος που η κοινωνία βλέπει τα άτομα με χρόνιες παθήσεις

ράς στην προοπτική, οι προσδοκίες των χρονίων πασχόντων ατόμων και των ευκαιριακών καταναλωτών συχνά δεν είναι ίδιες.

Ο ρόλος των καταναλωτών υπορεσιών υγείας συστηματικά αγνοείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή που αποκλίει τις οργανώσεις των ατόμων με χρόνιες παθήσεις από πρόσκληση σε προγράμματα καταναλωτών που σχετίζονται με την υγεία. Η προσδοκία για θεραπεία βρίσκεται σε αντίθεση με τις προσδοκίες για υποστήριξη και αποκατάσταση. Αυτό καθιστά την εμπειρία των χρονίων πασχόντων απογοητευτική, δεδομένου ότι το καθεστώς της μακροχρόνιας φροντίδας και υποστήριξης σε καμία περίπτωση δεν ισούται με το καθεστώς των δοκιμών και των εργαλείων θεραπείας. Η ασθένεια είναι το σημείο εστίασης της υγειονομικής περίθαλψης και όχι το άτομο με χρόνια πάθηση και οι ατομικές του ανάγκες. Για να αλλάξει αυτό χρειαζόμαστε μια πλήρη αντιστροφή του μοντέλου. Επί του παρόντος, τα συστήματα υγείας καθοδηγούνται από αυτό που ονομάζεται αντικειμενική πληροφόρηση ή στοιχεία δοκιμών και εξετάσεων αλλά, στην περίπτωση των ατόμων με χρόνια πάθηση, τα συστήματα πρέπει να καθοδηγούνται και από την υποκειμενική πληροφόρηση ή την αφήγηση του ατόμου με χρόνια πάθηση.

Υπάρχουν πολλοί λόγοι για να αποφεύγεται η χρήση του όρου «ασθενής», αλλά και η χρήση του όρου «πελάτης» ή «καταναλωτής» είναι εξίσου παραπλανητική, διότι δείχνει ότι το άτομο έχει την επιθογή να αποδεχθεί ή να απορρίψει την ιατρική υποστήριξη. Τα άτομα με χρόνιες παθήσεις είναι άνθρωποι και πολίτες. Ο όρος «ασθενής» έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως για χρονίων

πάσχοντα άτομα, και εξακολουθεί να είναι γενικά αποδεκτός δεδομένου ότι σηματοδοτεί ανθρώπους που υποφέρουν. Ο όρος «άτομα με χρόνιες παθήσεις» είναι πιο ολοκληρωμένος των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, αντί να περιορίζεται μόνο στον τομέα της υγείας ως αντικείμενα φιλανθρωπίας και φροντίδας. Ο όρος «ασθενής» αναφέρεται σε μια συγκεκριμένη στιγμή στη ζωή των ατόμων με χρόνια πάθηση (όταν βρίσκονται σε ιατρική θεραπεία), αλλά δεν περιλαμβάνει άλλους τομείς όπου τα άτομα με χρόνιες παθήσεις επίσης δρουν και στους οποίους αρκετά συχνά αντιμετωπίζουν διακρίσεις. Στο μέλλον, νέα ορολογία θα πρέπει, ενδεχομένως, να διερευνηθεί.

Ταυτόχρονα, πρέπει να αλλάξει ο τρόπος που η κοινωνία βλέπει τα άτομα με χρόνιες παθήσεις. Θα πρέπει να συμμετέχουν σε όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, όσον αφορά την ύπαρξή τους. Είναι αυτοί που κάνουν τις επιλογές τους, ακολουθώντας τον τρόπο της ζωής που προτιμούν. Καμία απόφαση δεν μπορεί να γίνει χωρίς αντιστοίχιση. Η κοινωνία πρέπει να επενδύσει σε εργαλεία που δίνουν στα άτομα με χρόνια πάθηση τη δυνατότητα να κάνουν συνειδητές επιλογές.

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του ΟΗΕ αναφέρει όλες αυτές τις αρχές στο άρθρο 3 όπου, μεταξύ άλλων, αναγνωρίζονται οι αρχές της ατομικής αυτονομίας, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας ατομικών επιλογών και της ανεξαρτησίας των ανθρώπων, του σεβασμού της διαφοράς και της αποδοχής των ατόμων με αναπηρία ως μέρος της ανθρώπινης ποικιλομορφίας και της ανθρωπότητας.

Θ.Α.

Παγκόσμιοι Αγώνες Special Olympics στην Ελλάδα της οικονομικής & κοινωνικής κρίσης 2011

Ο απόλυτος ορισμός
της μαυροφορεμένης πολυτέλειας

Η Ε.Σ.Α.μεΑ., όπως έπραξε για όλα τα σοβαρά θέματα μέχρι σήμερα, έτσι και στην περίπτωση της διοργάνωσης στην Αθήνα τον Ιούνιο του 2011 των Παγκοσμίων Αγώνων Special Olympics – που απευθύνονται κατά μείζονα λόγο, αν όχι αποκλειστικά, στην κατηγορία της νοντικής αναπηρίας – παίρνει θέση με ξεκάθαρο, ευθύ και κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο. Η θέση του αναπτηρικού κινήματος για το συγκεκριμένο γεγονός εδράζεται στη σκληρή πραγματικότητα που βιώνουν τα άτομα με αναπηρία, ιδιαίτερα τα άτομα με νοντική αναπηρία, στην Ελλάδα του σήμερα, στην Ελλάδα που ακόμη αναρωτιέται για το πότε θα επικυρώσει τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, αν και την έχει ήδη υπογράψει και δεσμευτεί δημόσια για την επικύρωσή της!

Η Ε.Σ.Α.μεΑ., με τη σφαιρική θεώρηση των πραγμάτων που τη διακρίνει σε όλη την πορεία της και βιώνοντας την καθημερινή αγωνία των πολιτών με αναπηρία που παλεύουν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της αναπηρίας σε συνθήκες μεγάλης οικονομικής κρίσης, θεωρεί ότι η ανάληψη διοργάνωσης των Παγκοσμίων Αγώνων Special Olympics στην Ελλάδα έρχεται σε απόλυτη αντίθεση με τη γενικότερη οικονομική και κοινωνική κατάσταση της χώρας και της επικρατούσας πλογικής των γενικών περικοπών ακόμη και των χαμηλότερων μισθών και συντάξεων!

Όμως, στο σημείο αυτό, θεωρούμε ότι είναι χρήσιμο να αναδράμουμε στο πως η Ε.Σ.Α.μεΑ. είχε τοποθετηθεί αντίστοιχα στην ανάληψη από τη χώρα της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων 2004, γιατί μόνον έτσι θα γίνει πιο εύκολα αντιληπτή και κατανοητή η τοποθέτηση του αναπτηρικού κινήματος της χώρας σε αυτό το πολύ σοβαρό θέμα της

διοργάνωσης των συγκεκριμένων Αγώνων Special Olympics στη χώρα μας.

Το αναπτηρικό κίνημα είχε διεκδικήσει τη συμμετοχή του σε όλα τα όργανα σχεδιασμού και οργάνωσης των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων 2004. Η Ε.Σ.Α.μεΑ. συμμετείχε στην Εθνική Επιτροπή Οργάνωσης Ολυμπιακών Αγώνων, καθώς επίσης είχε εκπροσώπηση στη Συμβουλευτική Επιτροπή για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες, που λειτουργούσε στο πλαίσιο της Οργανωτικής Επιτροπής Αθήνα 2004. Το αναπτηρικό κίνημα της χώρας αγωνίστηκε συστηματικά εκείνη την περίοδο, έτσι ώστε οι Παραολυμπιακοί Αγώνες να μην αποβούν μία χαμένη ευκαιρία για την ελληνική κοινωνία γενικότερα και για τα άτομα με αναπηρία ειδικότερα, αν και τελικά το κοινωνικό πλεόνασμα των Παραολυμπιακών Αγώνων δαπανήθηκε πάρα πολύ γρήγορα. Άλλωστε σε αυτή τη χώρα η κατανάλωση των πλεονασμάτων έχει - δυστυχώς - χαρακτηριστικά γνωρίσματα χρόνιας οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής παθογένειας. Η αρνητική διαχείριση της Ολυμπιακής και Παραολυμπιακής κληρονομιάς υπόθεση της ελληνικής κυβέρνησης και των αρμόδιων αρχών και κρίνονται γι' αυτό.

Στα θετικά των Αγώνων του 2004 είναι ότι οι Ολυμπιακοί και Παραολυμπιακοί Αγώνες δημιούργησαν περισσότερη προσβασιμότητα του πλήθυσμαν στις ολυμπιακές πόλεις, κινητοποίησαν εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες που παρακολούθησαν τους Παραολυμπιακούς Αγώνες στα στάδια που διεξήχθησαν, γνωρίζοντας τα άτομα με αναπηρία ως αθλητές υψηλού επιπέδου – με επιδόσεις ενίστε υψηλότερες των ολυμπιακών αθλητών - αλλά και ως επισκέπτες και καταναλωτές, και τέλος

συνέβαθλαν στη θεσμική συγκρότηση του Παραολυμπιακού κινήματος στην Ελλάδα (Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή, Ενιαία Αθλητική Ομοσπονδία ΑμεΑ).

Είναι, όμως, το αναπορικό κίνημα ικανοποιημένο από την κληρονομιά που άφησαν οι Παραολυμπιακοί Αγώνες στην Ελλάδα; Ειδικότερα μάλιστα, αν κανείς εξετάσει το θέμα από την οπτική της σχέσης επένδυσης / οφέλους; Η απάντηση είναι ότι οι Παραολυμπιακοί Αγώνες στην Ελλάδα, δεν απέδωσαν αυτό που κανείς θα ανέμενε, δεν μπόρεσαν δηλαδή να λειτουργήσουν ως προωθητική δύναμη συνολικής θεσμικής αθλητικής για τα ζητήματα της αναπορίας στη χώρα. Η θέση του αναπορικού κινήματος ήταν ότι αν οι Παραολυμπιακοί Αγώνες του 2004 δεν έφερναν στη χώρα και στην ελληνική κοινωνία τις αναγκαίες αλλαγές και μεταρρυθμίσεις στα ζητήματα της αναπορίας, τότε θα αποτελούσαν απλώς μία χαμένη ευκαιρία. Εάν όμως όλα αυτά ισχύουν για τους Παραολυμπιακούς Αγώνες του 2004, τότε πώς πρέπει κανείς να προσεγγίσει την οργάνωση των αγώνων Special Olympics το 2011 στην Ελλάδα;

Αναμφίβολα, όταν η Ελλάδα διεκδίκησε τους συγκεκριμένους αγώνες, η ελληνική οικονομία δεν είχε εισέθησε επίσημα στη σκληρή και επώδυνη κατάσταση που βρίσκεται σήμερα. Όμως αρκεί μόνο το κριτήριο της οικονομικής κρίσης για την ανάληψη και διεξαγωγή ή μη των Αγώνων Special Olympics;

Η κατάσταση που επικρατεί στα προγράμματα και στις υπηρεσίες που η ελληνική πολιτεία παρέχει στα άτομα με vontikή αναπορία και τις οικογένειές τους, επιτρέπουν την κατασπατάληση πόρων στη διοργάνωση τέτοιου είδους εκδηλώσεων; Πώς μπορεί κανείς να αιτιολογήσει και να δικαιολογήσει τη διοργάνωση αυτή, όταν οι δομές στήριξης των ατόμων με vontikή αναπορία και των οικογενειών τους και γενικότερα των ατόμων με αναπορία, είτε αυτές οι δομές είναι δημόσιες, είτε μη κερδοσκοπικές, βρίσκονται σε δεινή οικονομική κατάσταση; Όταν χιλιάδες άτομα με vontikή αναπορία και άλλες βαριές αναπορίες βρίσκονται στα σπίτια τους εκτός σχολειών, με μόνη στήριξη την οικογένεια τους, πώς μπορεί κανείς να υποστηρίξει την πραγματοποίηση αυτών των αγώνων;

Εάν η χώρα έχει τη δυνατότητα να δαπανήσει δεκάδες εκατομμύρια ευρώ, υπολογίζονται τουλάχιστον 26.000.000 ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό και να κινητοποιήσει χορηγίες σημαντικού ύψους για τη χρηματοδότηση αυτών των αγώνων, τότε αυ-

τί η χώρα έχει την υποχρέωση να δημιουργήσει αντισταθμιστικά οφέλη για τους πολίτες της. Πρώτα από όλα, για τα ίδια τα άτομα με αναπορία και τις οικογένειές τους και φυσικά για τη δοκιμαζόμενη ελληνική κοινωνία στο σύνολό της. Όταν το Υπουργείο Υγείας αδυνατεί να στηρίξει τη λειτουργία προγραμμάτων και υπηρεσιών που απευθύνονται στα άτομα με vontikή αναπορία και άλλες κατηγορίες ατόμων με αναπορία, είναι κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά ανεύθυνο και ανεπίτρεπτο να δαπανώνται αυτά τα τεράστια ποσά σε ένα κοσμοπολίτικο γεγονός που δεν θα προσφέρει απολύτως τίποτα στη χώρα. Χρησιμοποιούμε τον όρο «κοσμοπολίτικο γεγονός» διότι τα Special Olympics δεν αναγνωρίζονται ως αθλητικό γεγονός ούτε από την Ελληνική Πολιτεία, αφού η νομοθεσία περί Αθλητισμού Ατόμων με Αναπορία τα αγνοεί παντελώς, ούτε όμως από διεθνείς επίσημες αρχές διοργάνωσης αθλητικών γεγονότων (π.χ. IPC, IWAS κ.λπ.).

Όμως, αξίζει κανείς να παρακολουθήσει και τον τρόπο που οι ιθύνοντες - πρών και νυν - για τους συγκεκριμένους αγώνες στη χώρα, έχουν αντιμετωπίσει συνολικά τη σχέση των αγώνων αυτών με το οργανωμένο αναπορικό κίνημα της χώρας. Επιθυμούμε να κάνουμε σαφές στην πολιτική πολιτική της χώρας αλλά και στα μέλη της οργανωτικής επιτροπής και της εκτελεστικής επιτροπής των αγώνων Special Olympics, ότι τα άτομα με αναπορία στην Ελλάδα του 2011 δεν αποδέχονται πατερναλιστικές συμπεριφορές και πατρόνες.

Η πολιτική των Special Olympics στη χώρα, προώθησε επιμελώς την πλήρη απομόνωση του οργανωμένου αναπορικού κινήματος από την οργανωτική και εκτελεστική επιτροπή των αγώνων. Γιατί αυτό; Οφείλει η οργανωτική και η εκτελεστική επιτροπή των αγώνων να δώσει εξήγηση. Γιατί δεν μετέχει εκπρόσωπος της Ε.Σ.Α.μεΑ. και της ΠΟΣΓΚΑΜΕΑ στην εκτελεστική και οργανωτική επιτροπή των αγώνων;

Το ερώτημα αυτό πρέπει να απαντήσει η πολιτική αθλητική πολιτική της χώρας. Η όλη επικοινωνιακή πολιτική για την προώθηση των αγώνων είναι επιεικώς προβληματική. Δεν έχει καμία σχέση με τη δικαιωματική προσέγγιση στην αναπορία, στηρίζεται σε χαρακτηριστικά φιλανθρωπίστικης αντίθηψης, συμπονετικού συντηρητισμού και κολακευτικού λαικισμού και αντιμετωπίζει το άτομο με vontikή αναπορία όχι ως υποκείμενο δικαιωμάτων, αλλά ως αντικείμενο οίκτου και ελέους.

Οι αγώνες αυτοί δεν είναι των ατόμων με αναπορία,

δεν γίνονται για τα άτομα με αναπηρία, αλλά αποτελούν μία ξεπερασμένη παραχώρηση σε ένα συντριπτικό κατεστημένο που διαχειρίζεται αυτήν την υπόθεση στη χώρα τα τελευταία 30 χρόνια. Η ευθύνη της προηγούμενης κυβέρνησης είναι ασφαλώς πολύ μεγάλη, που διεκδίκησε τη διοργάνωση των αγώνων στη χώρα μας. Αν σκεφτεί κανείς ότι η Πρόεδρος των Special Olympics στη χώρα υπήρξε Γενική Γραμματέας Πρόνοιας, τότε η δυσκολία να κατανοήσει κανείς αυτή την πρωτοβουλία, λαμβάνει χαρακτηριστικά αινίγματος. Όμως, αν η προηγούμενη κυβέρνηση αστόχησε οικονομικά και κοινωνικά με τη διεκδίκηση και ανάληψη των αγώνων, η σημερινή κυβέρνηση πρέπει να θεωρείται συνεργός.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. επιχείρησε επανειλημμένα να ενημερώσει την πολιτική αθλητική προσπορία της χώρας γι' αυτό το θέμα. Βρήκαμε κλειστές πόρτες. Το σημαντικότερο είναι ότι βρήκαμε κλειστά αυτιά. Οι εξελίξεις γύρω από τα θέματα του αθλητισμού των ατόμων με αναπηρία, η απαράδεκτη μεταφορά του Παραολυμπιακού αθλητικού κινήματος από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού στο Υπουργείο Υγείας, μας δημιουργεί τη βεβαιότητα ότι η χώρα βρίσκεται σε φάση ιδεολογικής, πολιτικής και θεσμικής οπισθοδρόμησης στον τομέα του αθλητισμού των ατόμων με αναπηρία. Εάν συνυπολογίσει κανείς αυτή την εξέλιξη, σε συνδυασμό με τον τρόπο διοργάνωσης των Special Olympics στην Ελλάδα, γίνεται απολύτως σαφές ότι η χώρα δεν κράτησε το μήνυμα των Παραολυμπιακών Αγώνων του 2004. Είναι δυνατόν να διασπάται η θεσμική σχέση του Παραολυμπιακού και Ολυμπιακού αθλητισμού; Και όμως ως χώρα το καταφέραμε και μάλιστα αυτό είναι κατόρθωμα προοδευτικής - υποτίθεται - πολιτικής αθλητικής προσπορίας.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. στη συνάντηση που είχε με τον Πρωθυπουργό της χώρας κ. Γιώργο Παπανδρέου στις 23 Δεκεμβρίου 2010 τοποθετήθηκε με παρροσία σε αυτό το θέμα και ζήτησε από τον Πρωθυπουργό, πρώτον ο Παραολυμπιακός αθλητισμός να επανέθει ως αρμοδιότητα εκεί που ανήκει η αρμοδιότητα για τον Ολυμπιακό αθλητισμό, δηλαδή στο Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού και δεύτερον η κυβέρνηση να θεσπίσει όπως οφείλει, ένα ειδικό πρόγραμμα για τα άτομα με νοητική αναπηρία και άλλες βαριές κατηγορίες αναπηρίας, ως αντισταθμιστικό όφελος για τη διοργάνωση των Special Olympics στη χώρα μας. Τονίστηκε δε στον Πρωθυπουργό, ότι η διοργάνωση των Παγκοσμίων Αγώνων Special Olympics το 2011 στην Ελλάδα της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, αποτελεί τον πλέον σαφή ορισμό της μαυροφορεμένης πολιτείας.

Η κυβέρνηση όμως πρέπει να απαντήσει και σε ένα άλλο ερώτημα. Πώς είναι δυνατόν να αμφισβητείται η δέσμευση της χώρας να διοργανώσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες των Κωφών το 2013, όταν το ποσό που απαιτείται για τη διοργάνωσή τους είναι σημαντικά χαμηλότερο, περίπου 12.000.000 ευρώ; Πώς δικαιοιογίζεται αυτή η άνιση μεταχείριση; Γιατί ναι στους αγώνες Special Olympics και η διάθεση σε αυτούς πακτωλού εκατομμυρίων ευρώ, ενώ για τους Ολυμπιακούς Αγώνες των Κωφών, που αποτελούν επίσημο αθλητικό γεγονός σε διεθνές επίπεδο, δεν δυνάμεθα; Αυτό είναι άνιση μεταχείριση. Πώς μπορεί επίσης να εξηγήσει η πολιτική αθλητική προσπορία της χώρας, ότι με το σταγονόμετρο παρέχονται χρηματοδοτήσεις στα οργανωμένα αθλητικά σωματεία ΑμεΑ της χώρας;

Ένα είναι γεγονός! Τίποτα από τα παραπάνω δεν μπορεί να δικαιολογηθεί. Ένα είναι σαφές! Ότι η συμερινή κυβέρνηση απλώς δεν διαθέτει συγκροτημένη πολιτική για τον αθλητισμό των ατόμων με αναπηρία. Δυστυχώς άγεται και φέρεται από τις εξελίξεις.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. και οι Φορείς - Μέλη της σε όλη τη χώρα, όπως έπραξαν μέχρι σήμερα, θα συνεχίσουν να αγωνίζονται για την εκπόνηση και εφαρμογή μίας σύγχρονης πολιτικής στον τομέα του αθλητισμού για τα άτομα με αναπηρία. Μία πολιτική που θα σέβεται τις αρχές του παραολυμπιακού αθλητισμού, που θα αναπτύσσει το μαζικό αθλητισμό και που θα ξαναφέρει στον χώρο του αθλητισμού των ατόμων με αναπηρία την αισιοδοξία ότι στην πατρίδα μας μπορεί να λειτουργήσει η ίση μεταχείριση και να εφαρμοστεί η σύγχρονη προσέγγιση για την αναπηρία. Σε ότι αφορά στους αγώνες Special Olympics στην Ελλάδα, η ελληνική κοινωνία έχει τον λόγο και η οποία πρέπει να κρίνει με αυστηρότητα και να στείλει τα ανάλογα μηνύματα στους υπεύθυνους διαχειρίστες του εν' λόγω εγχειρήματος.

Έστω και τώρα, περίπου στο παρά πέντε, η πολιτική αθλητική προσπορία της χώρας οφείλει να παρέμβει και να δημιουργήσει συνθήκες αντισταθμιστικού οφέλους για τις χιλιάδες άτομα με νοητική αναπηρία, με σύνδρομο down, με αυτισμό, με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες, από τα οποία η ελληνική πολιτεία στερεί βασικές προϋποθέσεις, υπηρεσίες και προγράμματα για την ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία. Ενώ ερήμων των οποίων, και για λογαριασμό του «φαίνεστε», διοργανώνονται οι εν λόγω αγώνες στην Ελλάδα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση Κωφών (European Union of the Deaf, EUD) από κοινού με τον Δρ Adam Kosa, Κωφό μέλος της Ευρωβουλής από την Ουγγαρία, διοργάνωσαν ένα Συνέδριο για τη Νομοθεσία σχετικά με τις Νοηματικές Γλώσσες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες στις 19 Νοεμβρίου 2010.

Το Συνέδριο, στο οποίο παρέστησαν εκπρόσωποι από τις Εθνικές Ομοσπονδίες Κωφών των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ των οποίων και ο Πρόεδρος της ΟΜΚΕ, κ. Κώστας Γαργάλης, έληξε με την υπογραφή της Διακήρου ξης των Βρυξελλών. Η Διακήρου ξη των Βρυξελλών αποτελεί ένα ιδιαίτερης σημασίας έγγραφο για την προώθηση της αναγνώρισης των νοηματικών γλωσσών σε όλη την Ευρώπη. Περιέχει αιτήματα σχετικά με την εκπαίδευση, τους διεργατηρικούς νοηματικούς γλωσσών και άλλους τομείς, όπως την απασχόληση. Διακηρύσσει ότι το δικαίωμα στη νοηματική γλώσσα αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα και ως τέτοιο θα πρέπει να προστατεύεται με σεβασμό. Η εν λόγω Διακήρου ξη θα χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο όχι μόνο για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες της Κοινότητας των Κωφών, αλλά και για να επιτευχθεί η αναγνώριση της νοηματικής γλώσσας σε εθνικό επίπεδο.

Το πλήρες κείμενο της Διακήρου ξης των Βρυξελλών είναι το ακόλουθο:

Διακήρυξη των Βρυξελλών σχετικά με τις Νοηματικές Γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Εμείς, οι εκπρόσωποι των Εθνικών Ομοσπονδιών Κωφών των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Συνεργαζόμενων Μελών, Ισλανδίας, Νορβηγίας και Ελβετίας, πιστεύουμε και παλεύουμε για τα ίσα δικαιώματα των Κωφών και Βαρήκοων χροστών νοηματικής γλώσσας. Σήμερα, 19 Νοεμβρίου 2010, υιοθετούμε ομόφωνα την παρούσα διακήρυξη ως επιστέγασμα του Συνεδρίου «Εφαρμογή της Νομοθεσίας σχετικά με τις Νοηματικές Γλώσσες», που διοργάνωσαν ο Δρ. Adam Kosa, μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και η Ευρωπαϊκή Ένωση Κωφών (European Union of the Deaf, EUD).

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

- Οι Συνθήκες και οι Αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι διατάξεις που διατυπώνονται στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων καθιστούν εμάς, τους Κωφούς και Βαρήκοους χρήστες νοηματικής γλώσσας, ισότιμους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το δικαίωμα στην ελεύθερη διακίνηση.
- Οι Κωφοί και Βαρήκοοι στην Ευρώπη χρησιμοποιούν και διατηρούν πολλές γηγενείς εθνικές

Ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Κωφών Ελλάδος Κώστας Γαργάλης
και ο Διευθυντής της Ευρωπαϊκής Ένωσης Κωφών Mark Wheatley

19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2010

νοματικές γλώσσες και διαμορφώνουν «ευάλωτες» κοινότητες, ίσες με άλλες γλωσσικές και πολιτισμικές μειονότητες.

3. Οι γηγενείς εθνικές νοματικές γλώσσες των Κρατών-Μελών είναι οι μητρικές γλώσσες των χρηστών νοματικής γλώσσας. Εδώ και καιρό είναι εξακριβωμένο από έρευνες ότι οι νοματικές γλώσσες συνιστούν πλήρεις γλώσσες με τη δική τους γραμματική και σύνταξη, κατά τον ίδιο τρόπο με τις ομιλούμενες γλώσσες. Υπηρετούν όλους τους πρακτικούς και θεωρητικούς σκοπούς μιας φυσικής γλώσσας, συμπεριλαμβανομένης της γλωσσικής κατάκτησης στην πνηπιακή και παιδική πληκτική.
4. Ένα από τα θεμέλια της κοινότητας των χρηστών νοματικής γλώσσας είναι ο Πολιτισμός των Κωφών. Ως εκ τούτου, συνιστά αναπόσπαστο τμήμα των πολιτισμών των Κρατών-Μελών, γι' αυτό πρέπει να προστατευθεί και να προωθηθεί σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.
5. Κάθε χρήστης νοματικής γλώσσας πρέπει να έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί τη φυσική, νοματική γλώσσα του χωρίς περιορισμούς και διακρίσεις. Η επικοινωνία σε μια φυσική γλώσσα και η χρήση της συνιστούν θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα.
6. Οι χρήστες νοματικής γλώσσας πρέπει να έχουν ισότιμη πρόσβαση στη δημόσια ζωή, την εκπαίδευση και την απασχόληση. Η πλήρης συμμετοχή θα πρέπει να προωθηθεί και να προστατευθεί μέσω νομοθεσίας. Μια οδός προκειμένου να πετύχουν οι χρήστες νοματικής γλώσσας πλήρη πρόσβαση είναι οι διερμηνείς νοματικών γλωσσών (σε πρόσωπο με πρόσω-

πο διερμηνεία ή μέσω σύγχρονων, προσαρμοσμένων στην Πληροφορία και Τεχνολογία πύσεων [IT solutions]).

7. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να υποστηρίζει τα Κράτη-Μέλη της, ώστε να λάβουν τα απαραίτητα νομοθετικά μέτρα για την προστασία και προώθηση των εθνικών νοματικών γλωσσών, προκειμένου να ανταποκριθούν στους στόχους της Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2020 (EU2020), η οποία στοχεύει στην ενίσχυση της απασχόλησης και την άνοδο του βιοτικού επιπέδου εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΝΟΜΑΤΙΚΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Καλούμε την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Κράτη-Μέλη της να λάβουν όλα τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι μέσω δια-

βουλεύσεων με την Κοινότητα των Κωφών:

- α. Οι εθνικές νοηματικές γλώσσες αναγνωρίζονται σε ισότιμη βάση με τις αντίστοιχες ομιλούμενες γλώσσες των Κρατών-Μελών.
- β. Οι κοινότητες που νοηματίζουν και τα μεμονωμένα μέλη τους έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τη γλώσσα τους χωρίς περιορισμούς.
- γ. Παρέχονται μαθήματα νοηματικής γλώσσας στα μέλη της οικογένειας για τη διασφάλιση της πλήρους συμμετοχής του Κωφού ή Βαρνίκου παιδιού στην οικογενειακή ζωή.
- δ. Οι Κωφοί και Βαρνίκοοι χρήστες νοηματικής γλώσσας έχουν το δικαίωμα να μάθουν νοηματική και να εκπαιδεύονται/ σπουδάζουν διγλωσσικά, τόσο στη νοηματική τους γλώσσα όσο και στη γραπτή εθνική γλώσσα τους (γραπτές εθνικές τους γλώσσες).
- ε. Οι χρήστες νοηματικής γλώσσας έχουν πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες στην εθνική νοηματική γλώσσα τους.
- στ. Οι χρήστες νοηματικής γλώσσας έχουν ισότιμη μεταχείριση στην απασχόληση.
- ζ. Οι εθνικές νοηματικές γλώσσες και οι κοινότητές τους προστατεύονται και προωθούνται.
- η. Η παροχή υπηρεσιών διερμηνείας στη νοηματική γλώσσα, συμπεριλαμβανομένων της χρηματοδότησης και της εκπαίδευσης των διερμηνέων νοηματικών γλωσσών, εξασφαλίζεται με τον προσδιορισμό και την υιοθέτηση επλάχιστων προτύπων για όλα τα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Προτρέπουμε τα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διασφαλίσουν ίσες ευκαιρίες παρέχοντας προσβάσιμες εκπαιδευτικές επιλογές για χρήστες νοηματικής γλώσσας. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να εκπαιδευτούν, ώστε να γίνουν πλήρως διγλωσσοί, ενώ παράλληλα θα πρέπει να προτιμώνται οι φυσικοί χρήστες νοηματικής γλώσσας. Αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη της κατάλληλης εκπαίδευσης σε κάθε Κωφό ή Βαρνίκοο παιδί.

Πιστεύουμε ότι τα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων της Ισλανδίας, της Νορβηγίας και της Ελβετίας, έχουν τη βούληση και τα μέσα να υποστηρίζουν ενεργά τη χρήση νοηματικών γλωσσών.

Έχουμε πλήρη επίγνωση ότι τόσο τα Ηνωμένα Έθνη όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης έχουν εγκρίνει έγγραφα σχετικά με τα ζητήματα που παρουσιάζονται στην παρούσα Διακήρυξη.

Επικαλούμαστε τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπορία και τη Σύσταση 1598 (2003) για την Προστασία των Νοηματικών Γλωσσών στα Κράτη-Μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Υπενθυμίζουμε στα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης –ιδίως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο– τις δύο Αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τις Νοηματικές Γλώσσες (A2-302/87 της 17ης Ιουνίου 1988 και B4-095/98 της 18ης Νοεμβρίου 1998).

Ζητούμε τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να δημιουργήσουν νόμους, να εκδώσουν οδηγίες και να υποστηρίξουν την ανάπτυξη οριζόντιας νομοθεσίας.

Καλούμε την Ευρωπαϊκή Ένωση να παρέχει υπηρεσίες διερμηνείας στη νοηματική γλώσσα εντός των θεσμικών οργάνων της, προκειμένου να αποτελέσει πρότυπο βέλτιστων πρακτικών.

Διεκδικούμε η Ευρωπαϊκή Ένωση να ζητήσει από όλα τα Κράτη-Μέλη να συμβάλουν στην έρευνα, την ανάπτυξη και τη διδασκαλία των νοηματικών γλωσσών, παρέχοντας οικονομική βοήθεια και παρουσιάζοντας και υποστηρίζοντας εθνικά και τοπικά προγράμματα.

Αναθέτουμε στον Δρ Adam Kosa, μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και στην Ευρωπαϊκή Ένωση Κωφών να προωθήσουν την παρούσα Διακήρυξη στα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα Κράτη-Μέλη της.

Οι υπογράφοντες:

- Δρ Adam Kosa, Μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
- Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Κωφών
- Εκπρόσωποι των Εθνικών Ομοσπονδιών Κωφών των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Συνεργαζόμενων Μελών, Ισλανδίας, Νορβηγίας και Ελβετίας
- Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Διερμηνέων Νοηματικών Γλωσσών
- Πρόεδρος της Πλαγκόσμιας Ομοσπονδίας Κωφών
- Πρόεδρος της Πλαγκόσμιας Ένωσης Διερμηνέων Νοηματικών Γλωσσών

Θ.Α.

Γιάννης Πανούσης

«Αφιλόξενα τα ελληνικά ΑΕΙ»

Συνέντευξη: Άννα Θεωνά

Η Ελλάδα σέβεται ή παραβιάζει τα δικαιώματα των ατόμων με αναπορία;

Δεν υπάρχει μονοδιάστατη απάντηση στο ερώτημα αυτό. Από τη μια έχουν κατοχυρωθεί θεσμικά τα δικαιώματα αλλά παραμένουν σε τυπική ισχύ καθώς πολλές διατάξεις δεν εφαρμόζονται στην ουσία και στην πράξη και από την άλλη ο σεβασμός κινείται πολλές φορές σε συμβολικό επίπεδο (ποιος άραγε θα μπορούσε να έχει αντίθετη άποψη;) και όχι σε χάραξη συγκεκριμένης πολιτικής με χρονοδιάγραμμα και κυρώσεις. Σε γενικές πάντως γραμμές η Ελλάδα σέβεται τα δικαιώματα αλλά δεν προστατεύει τα άτομα - πολίτες με αναπορία.

Δεδομένης της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης της χώρας μας και της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, με το κοινωνικό κράτος να συρρικνώνεται διαρκώς πόσο εφικτή είναι τελικά η διασφάλιση μιας ζωής επί ίσοις όροι για τους Έλληνες και Ελληνίδες με αναπορία;

Δεν θέλω να γίνω μάντης κακών αλλά σε κάθε κρίση η εξουσία ή η κρατούσα τάξη πραγμάτων «θυσιάζει» στον βωμό των σκοπιμοτήτων τα πιο εύκολα εξιμαστήρια θύματα. Συνήθως τα αναζητεί στον χώρο των ήδη «αποκλεισμένων» (φτωχοί, περιθωριακοί, μειονότητες, μετανάστες κ.ά.).

Θέλω να ελπίζω ότι οι προτεραιότητες ή οι αναγκαιότητες που θέτει η έκτακτη κατάσταση δεν θα οδηγήσει σε εκπτώσεις αν-

θρωπιάς ή κοινωνικής αλήπηλεγγύης.

Πιστεύετε ότι το εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι ένα σύστημα για δόους ή ένα σύστημα που παράγει και αναπαράγει διακρίσεις και αποκλεισμό;

Το εκπαιδευτικό σύστημα σε γενικές γραμμές αξιοποιεί, κατατάσσει, ιεραρχεί και αποπέμπει. Αυτές οι κρυφές διαδικασίες εμπεριέχουν σίγουρα στοιχεία (φυλετικών, ταξικών, πολιτιστικών) διακρίσεων. Για να μπορέσει η εκπαίδευση να δημιουργήσει εξισωτικές σχέσεις (και όχι βέβαια σχέσεις πραγματικής ισότητας) πρέπει να λαμβάνονται θετικά μέτρα (affirmative action) υπέρ των μειονεκτούντων. Αυτό ισχύει στο δεκαπλούν για τα ΑμεΑ.

Το πρόσφατα δημοσιευθέν μηχανογραφικό των ατόμων με αναπρία ουσιαστικά απέκλειε άτομα με αναπρίες και χρόνιες παθήσεις από πληθώρα σχολών. Μάλιστα, υπάρχουν τμήματα, όπως το τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Θράκης, στο οποίο αποκλείονται όλες οι παθήσεις. Ποιό είναι το σχόλιό σας;

Αυτό το ζήτημα θα έπρεπε να έχει έντονα προβληματίσει το Υπουργείο Παιδείας, την ΟΛΜΕ, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, τους Συλλόγους Γονέων, τους Συλλόγους Καθηγητών, τις Συγκλήτους, τα ΑΕΙ/ΤΕΙ. Δεν αισθάνομαι ότι έχει γίνει ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση / κινητοποίηση.

Είναι ένα θέμα ευρύτερα κοινωνικό και όχι αποκλειστικά εκπαιδευτικό. Άλλωστε και αν ακόμα υπάρχει ειδική αιτιολόγηση για συγκεκριμένο απο-

κλεισμό αυτό το γεγονός αυξάνει τις ευθύνες της Πολιτείας και δεν μειώνει τις ευκαιρίες του ατόμου.

Ως ακαδημαϊκός είχατε ποτέ φοιτητές με αναπρία στο αμφιθέατρο; Ποια η εμπειρία σας;

Είχα άτομα με κινητικές δυσκολίες. Όχι μόνο αριστεύσαν αιθλά έκαναν και μεταπτυχιακό και τώρα ετοιμάζουν διδακτορικό. Μπορεί να υπήρχαν και άλλες περιπτώσεις που δεν φανερώθηκαν.

Πού χωλαίνει τη τριτοβάθμια εκπαίδευση ως προς την ομαλή ένταξη των ατόμων με αναπρία στο πανεπιστημιακό περιβάλλον;

Το πρόβλημα δεν είναι μόνο τεχνικό (ράμπες, ενημέρωση, διευκόλυνση). Δυστυχώς, τα πανεπιστήμια μας δεν δημιουργούν πλέον για κανέναν ακαδημαϊκή αιτμόσφαιρα κοινότητας. Αφού λοιπόν δεν υπάρχουν κοινές αξίες και αρχές, κοινή ζωή και συνύπαρξη ατόμων με διαφορετικότητες, τότε μάλλον τους διώχνουμε όλους (πολλώ δε μάλλον όσους θα ήθελαν μεγαλύτερη επιμέλεια).

Το πανεπιστήμιο των απόντων και των κραυγαζόντων δεν έχει χώρο για ειδικές ευαισθησίες.

Πόσο φιλόξενα είναι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα για ένα φοιτητή, έναν εργαζόμενο ή ένα δάσκαλο με αναπρία;

Είναι αφιλόξενα, όχι τόσο για λόγους «στίγματος», όσο για λόγους αδιαφορίας, μη συμμετοχής στα προβλήματα του άλλου και ατομιστικής εξέλιξης.

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Γιάννης Πανούσης σπούδασε Νομικά και Πολιτικές Επιστήμες στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Εγκληματολογία στο Πανεπιστήμιο του Poitiers (Γαλλία), όπου και στη συνέχεια εκπόνησε τη Διδακτορική του Διατριβή με θέμα: «L’Omission En Droit Penal Compare» (Η Υποχρέωση Παροχής Βοήθειας στους Κινδυνεύοντες).

Είναι Καθηγητής στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε. του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με γνωστικά αντικείμενα: Κατασκευή της Βίας και της Εγκληματικότητας, Ξενοφοβία και Έγκλημα, Εικόνα του Εγκληματία.

Έχει δημοσιεύσει 200 επιστημονικά άρθρα και είναι συγγραφέας 20 βιβλίων αναφορικά με ζητήματα Εγκληματολογίας, Φυσιογνωμικής και Σωφρονιστικής, άρθρα και βιβλία που αφορούν την Παιδεία, όπως επίσης τέσσερις ποιητικές συλλογές.

Η φετινή 3η Δεκέμβρη – Εθνική Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία αναμφίβολα αποτυπώθηκε με ανεξίτηλο μελάνι στις σελίδες της ιστορίας, όχι μόνο τουν αναπηρικού κινήματος, αλλά και της ιστορίας της ίδιας της Ελλάδας. Λίγο πριν την εκπνοή του 2010, μιας χρονιάς κατά την οποία τα άτομα με αναπηρία βρέθηκαν στο μάτι του κυκλώνα μιας αδυσώπητης και αμείλικτης οικονομικής κρίσης, η κραυγή αγωνίας τους και το σθεναρό τους «όχι» στην καταδίκη τους στη φτώχεια και την εξαθλίωση αντήχησε απ' άκρη σ' άκρη σε ολόκληρη τη χώρα, μέσα από μια κινητοποίηση – σταθμό, που έστειλε ένα ισχυρό μήνυμα προς πάσα κατεύθυνση, ότι τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα με χρόνιες παθήσεις και οι οικογένειές τους είναι εδώ και θα αγωνιστούν μέχρις εσχάτων για τη διασφάλιση των κεντημένων και ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.

Ο λόγος, φυσικά, για το μεγάλο πανελλαδικό, παν-αναπηρικό συλλαλητήριο της Εθνικής Συννομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία και των φορέων – μελών της στην Πλατεία Συντάγματος, που ανέτρεψε τα δεδομένα και απέδειξε ότι στις δύσκολες στιγμές, τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα με χρόνιες παθήσεις και οι οικογένειές τους ενώνουν τη φωνή και τη δύναμη τους και ορθώνουν ανάστημα σε κάθε προσπάθεια ακύρωσής τους ως ισότιμοι πολίτες αντίς της χώρας.

Μαζική συμμετοχή στο συλλαλητήριο της αξιοπρέπειας και της τιμής

Η Ελλάδα επί ποδός

Χιλιάδες άτομα με αναπηρία από την Αθεξανδρούπολη, τη Δράμα, τις Σέρρες, τη Νάουσα, την Κατερίνη, την Πτολεμαϊδα, τη Φλώρινα, την Κοζάνη, την Καστοριά, τα Ιωάννινα, τη Θεσσαλονίκη, την Καλαμάτα, τη Θώβα, τη Λειβαδιά, τη Λαμία, την Κόρινθο, τη Λάρισα, τον Βόλο, τον Αλμυρό, τη Τρίκαλα, την Καρδίτσα, την Πάτρα, την Αμαλιάδα, τον Πύργο, το Αγρίνιο, το Κιλκίς, την Καβάλα, την Ξάνθη, τη Ζάκυνθο, τη Χίο, το Ηράκλειο, το Ρέθυμνο, τα Χανιά και τη Ρόδο έδωσαν ραντεβού την 3η Δεκέμβρη 2010 μαζί με τα άτομα με αναπηρία του Πεκανοπεδίου Αττικής στο Πανελλήνιο – Παν-αναπηρικό Συλλαλητήριο της Ε.Σ.Α.μΕΑ. και των φορέων - μελών της, το συλλαλητήριο της αξιοπρέπειας και της τιμής, για να διεκδικήσουν από την Πολιτεία την προστασία των δικαιωμάτων τους και μια ζωή επί ίσοις όροις.

Η μεγάλη κινητοποίηση – σταθμός, ξεκίνησε με τρεις ξεχωριστές προσυγκεντρώσεις από τις 9.30 το πρωί σε διαφορετικά σημεία του κέντρου της Αθήνας.

1ο σημείο: η Πλατεία Ομονοίας και οι γύρω δρόμοι Σταδίου, Αιόλου, Βερανέρου, Σωκράτους,

2ο σημείο: η Πλατεία Κλαυθμώνος και

3ο σημείο: το Ζάππειο και οι γύρω δρόμοι προς την Πλατεία Συντάγματος.

Διαδίκτυο

Οι προσυγκεντρώσεις, κλείνοντας τις κεντρικές οδικές αρτηρίες της Αθήνας, κατευθύνθηκαν στην Πλατεία Συντάγματος, όπου με ευθύνη του Δήμου Αθηναίων στήθηκε εξέδρα από την οποία απούθυνε κεντρική ομιλία ο Πρόεδρος της Ε.Σ.Α.μεΑ. κ. Βαρδακαστάνης και εκπρόσωποι του αναπηρικού κινήματος, ενώ ακολούθησε καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

«Η φετινή 3η Δεκέμβρη είναι ημέρα διεκδίκησης και αγώνα. Όσο ποτέ άλλοτε, τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία απεμπολούνται στο βωμό της οικονομικής κρίσης, μιας κρίσης που δεν δημιουργήσαμε και ωστόσο καλούμαστε να πληρώ-

σουμε με την αξιοπρέπεια και την τιμή μας. Εμείς, άτομα με αναπηρία, άτομα με χρόνιες παθήσεις, γονείς, κηδεμόνες, φίλοι ατόμων με αναπηρία και ενεργοί πολίτες από όλη την Ελλάδα, σήμερα, από το Σύνταγμα διακηρύσσουμε και διατρανώνουμε την απόφασή μας να αγωνιστούμε για την ανατροπή της υφιστάμενης δυσμενούς κατάστασης που βιώνουμε εμείς και οι οικογένειές μας. Ήρθε η ώρα της απόδοσης ευθυνών. Φτάνει πια η ανακούφουσθή λόγων και έργων. Δεν είμαστε πολίτες β' κατηγορίας! Επιτέλους, ας αναλάβει ο καθένας τις ευθύνες που του αναλογούν γιατί αν μη τι άλλο, η προστασία των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας εκατοντάδων χιλιάδων Ελλήνων και Ελληνίδων με αναπηρία, με χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους είναι ζήτημα πολιτικής αξιοπιστίας, κοινωνικής δικαιοσύνης και εν τέλει πολιτισμού», διεμήνυσε από την κεντρική εξέδρα του συλλαλητηρίου ο κ. Βαρδακαστάνης, δίνοντας έτσι το σύνθημα για την έναρξη της μεγάλης πορείας διαμαρτυρίας στη Βουλή.

Πλήθος κόσμου ένωσε τη φωνή και την κραυγή αγωνίας για το αβέβαιο μέλλον και την τύχη των ατόμων με αναπηρία εν μέσω της δεινής οικονομικής κρίσης και διαδήλωσε έξω από τη Βουλή, ζητώντας άμεση και ουσιαστική λύση στα μεγάλα τους προβλήματα. Με κεντρικό σύνθημα και αίτημα τη θέσπιση δημόσιων πολιτικών για την αναπηρία, τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα με χρόνιες παθήσεις και οι οικογένειές τους διεκδίκησαν:

- τη λήψη οικονομικών μέτρων για την εισοδηματική ενίσχυση των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους,
- την αντιμετώπιση της ανεργίας που πλήττει διαχρονικά τα άτομα με αναπηρία και λαμβάνει εφιαλτικές διαστάσεις,
- τη διαμόρφωση ενός ενιαίου πλαισίου ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών αρχών που θα οδηγεί σε αξιοπρεπή ζωή τα άτομα με αναπηρία, με πρώτο μέτρο την επαναφορά των δώρων και επιδομάτων αδείας σε όλους τους συνταξιούχους με αναπηρία και των εργαζομένων με αναπηρία,
- την πλήρη και δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και τη δωρεάν χορήγηση όλων των απαιτούμενων τεχνικών, ορθοπεδικών, θεραπευτικών μέσων,
- τη διασφάλιση του δημόσιου χαρακτήρα του Εθνικού Συστήματος Υγείας με την ανάπτυξη του πρωτοβάθμιου συστήματος υγείας, την ίδρυση

και αναβάθμιση των μονάδων χρονίων πασχόντων, κέντρων αποκατάστασης, την ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης κ.λπ.,

- τη διασφάλιση της πειτουργίας όλων των προνοιακών δομών,
- την προστασία των οικογενειών που έχουν στη φροντίδα τους άτομα με βαριές αναπηρίες και πολλαπλές ανάγκες εξάρτησης με τη λήψη άμεσων και διακριτών μέτρων.

Ηχηρό μήνυμα ενός νέου ακτιβισμού και ριζοσπαστισμού

Η μαζική συμμετοχή χιλιάδων ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις από σαράντα (40) πόλεις της χώρας στο μεγάλο πανελλαδικό, παν-αναπηρικό συλλαλητήριο έστειλε ένα ιχηρό μήνυμα προς πάσα κατεύθυνση για την αρχή ενός νέου ακτιβισμού, ενός νέου ριζοσπαστισμού ενάντια σε κάθε προσπάθεια σφετερισμού και εξοβελησμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους.

Η κραυγή αγωνίας των Ελλήνων και Ελληνίδων που έδωσαν δυναμικό «παρών» στην παλλαϊκή κινητοποίηση, απέδωσε καρπούς, αφού επετεύχθη και πραγματοποιήθηκε συνάντηση με το Προεδρείο της Βουλής και Αντιπροσωπείας των Υπουρ-

Η Διακήρυξη

Το κείμενο της Διακήρυξης υπό τον τίτλο «Τίποτα για τα άτομα με αναπηρία, χωρίς τα άτομα με αναπηρία» έχει ως εξής:

«Εμείς, άτομα με αναπηρία, άτομα με χρόνιες παθήσεις, γονείς, κηδεμόνες, φίλοι ατόμων με αναπηρία και ενεργοί πολίτες από όλη την Ελλάδα που συγκεντρωθήκαμε και συμμετείχαμε στο Πανελλήνιο Παν-αναπηρικό Συλλαλητήριο (Αθήνα, Πλατεία Συντάγματος, 3 Δεκεμβρίου 2010), που διοργάνωσε η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία και οι Φορείς – Μέλη της με αφορμή την Εθνική Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία, διακηρύσσου-

γών, στους οποίους επιδόθηκε η Διακήρυξη του Συλλαλητηρίου.

Η συνάντηση με τον Πρωθυπουργό

Ο αδιαμφισβήτητος αντίκτυπος της μεγάλης κινητοποίησης αποτυπώθηκε στη σχετική δέσμευση για συνάντηση του Προεδρείου της Συνομοσπονδίας κατά την περίοδο συζήτησης του προϋπολογισμού με τον Πρωθυπουργό της χώρας κ. Γ. Παπανδρέου, στον οποίο είχε αποσταλεί και σχετική ανοικτή επιστολή για τα προβλήματα που ταλανίζουν τα άτομα με αναπηρία και έχουν οξυνθεί ιδιαίτερα εν μέσω οικονομικής κρίσης, η οποία και έλαβε τελικά χώρα στις 23 Δεκεμβρίου 2010 στη Βουλή.

Η αντιπροσωπεία της Ε.Σ.Α.μεΑ. τόνισε στον Πρωθυπουργό ότι η υπάρχουσα κατάσταση έχει κυριολεκτικά «γονατίσει» τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις και τις οικογένειές τους, τους πλέον αποκλεισμένους ανάμεσα στους αποκλεισμένους πολίτες αυτής της χώρας. Σε αυτό το μήκος κύματος, εξέθεσε στον κ. Παπανδρέου το σύνολο των αιτημάτων του αναπηρικού κινήματος,

με και διατρανώνουμε την απόφασή μας να αγωνιστούμε για την ανατροπή της υφιστάμενης δυσμενούς κατάστασης που βιώνουμε εμείς και οι οικογένειές μας στη χώρα μας.

Η σκληρή και επώδυνη μείωση εισοδήματος, η ουσιαστική αποσάθρωση των δημόσιων πολιτικών στήριξης των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους, η χωρίς προηγούμενο υποβάθμιση των υπηρεσιών υγείας και ιατροφαρμακευτικής κάλυψης, η κατάρρευση των υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας και ψυχικής υγείας, η χειροτέρευση των συνθηκών διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία στα ιδρύματα κλειστής περίθαλψης, η εκτίναξη της ανεργίας που είναι η πιο σκληρή μορφή κοινωνικής αναπηρίας, η προβληματική και ελλειμματική κατάσταση στο χώρο της εκπαίδευσης με αποκορύφωμα το ρατσιστικό μπχανογραφικό δελτίο εισαγωγής των ατόμων με αναπηρία στα Πανεπιστήμια, είναι η κορφή του παγόβουνου που έχει αρχίσει να συνθλίβει τους πιο αποκλεισμένους ανάμεσα στους αποκλεισμένους, τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα με χρόνιες παθήσεις και τις οικογένειές τους.

όπως αυτά αποτυπώνονται και στην προαναφερθείσα Διακήρυξη του συλλαλητηρίου.

Ο Πρωθυπουργός χαρακτήρισε «προτεραιότητα» της κυβέρνησης να σωθεί η Ελλάδα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν θα δείξει αθλητεύγγυο στα άτομα με αναπηρία και τα ασθενέστερα κοινωνικά στρώματα. «Γι' αυτό είμαστε εδώ. Για να δώσουμε βάρος, ακριβώς, σε αυτή την υπόθεση. Και υπάρχουν πολλά που γίνονται και με πιγότερα χρήματα και άλλα, βεβαίως, με σωστή διαχείριση των χρημάτων, ώστε να πάνε εκεί που πρέπει, και ειδικά στην αντιμετώπιση των δικών σας θεμάτων, τα οποία και θα συζητήσουμε. Να ξέρετε ότι, είμαστε κοντά σας σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια, για να υπάρχει η αίσθηση Δικαίου στη χώρα μας, κάτι που είναι ένα από τα μεγάλα ζητούμενα της εποχής» είπε χαρακτηριστικά.

Ο κ. Βαρδακαστάνης τόνισε ότι ο κόσμος της αναπηρίας αναμένει από τον Πρωθυπουργό προσωπικά ένα μήνυμα ασφάλειας και σιγουριάς ότι στην περίοδο αυτή δεν θα είναι οι ξεχασμένοι πολίτες αυτού του τόπου.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, επιθυμεί να εκφράσει τις ευχαριστίες της προς όλες και όλους όσοι έλαβαν μέρος στο συλλαλητήριο, άτομα με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις, οικογένειες, πολίτες, και κυρίως σε όλους αυτούς που ταξίδεψαν από όλη τη χώρα για να συμμετάσχουν στην κινητοποίηση.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. με αίσθημα ευθύνης διαμηνύει ότι θα εξακολουθήσει να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή του αγώνα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και όλων των κεκτημένων παροχών, απαιτώντας από την Πολιτεία της θέσπιση ενός προγράμματος δημοσίων πολιτικών για την αναπηρία. Ο αδιαπραγμάτευτος αγώνας συνεχίζεται δυναμικά.

Η τραγική ανακολουθία μεταξύ πλόγων και έργων σε θέματα αναπηρίας που έχουμε βιώσει διαχρονικά, επιδεινώνει ακόμα περισσότερο το κλίμα αβεβαιότητας. Τα όρια αντοχής μας έχουν εξαντληθεί.

Στην Πλατεία Συντάγματος σήμερα 3 Δεκεμβρίου 2010 – Εθνική Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία,

Αγωνιζόμαστε για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων μας, για να μπορούμε να ζούμε με αξιοπρέπεια, για να μπορούμε να ανταπεξέλθουμε στις προσωπικές και κοινωνικές μας ανάγκες και υποχρεώσεις, για να γίνει επιτέλους αντιληπτό ότι το κόστος διαβίωσης πλόγω αναπηρίας έχει γίνει δυσβάσταχτο.

Αγωνιζόμαστε για τη θέσπιση ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και για την άμεση άρση των περικοπών στους μισθούς και τις συντάξεις που άδικα και άκριτα έχουν επιβληθεί, συνθήλιβοντας τα πενιχρά εισοδήματα των ατόμων με αναπηρία, των ατόμων με χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους.

Αγωνιζόμαστε για τον δημόσιο χαρακτήρα των πολιτικών για την αναπηρία, ως μοναδικό τρόπο ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής προστασίας του συνόλου των ατόμων με αναπηρία, των ατόμων με χρόνιες παθήσεις και των οικογενειών τους.

Αγωνιζόμαστε για την καταπολέμηση όλων των μορφών φιλανθρωπίας (επαιτεία, εράνους).

Αγωνιζόμαστε για την προστασία των πλέον ευάλωτων ατόμων με αναπηρία όπως είναι τα άτομα με νοητική αναπηρία, αυτισμό, σύνδρομο Down, τα άτομα με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες, τα άτομα που διαβιούν σε ιδρύματα, οι γυναίκες με αναπηρία, οι μετανάστες με αναπηρία.

Αγωνιζόμαστε για να γίνει συνείδηση στην Κυβέρνηση, τα Πολιτικά Κόμματα, τους Κοινωνικούς Εταίρους, την Εκκλησία και σε κάθε πολίτη, ότι την κρίση δεν πρέπει να πληρώσουν αυτοί που δεν ευθύνονται για τη δημιουργία της. Για αυτό και απαιτούμε, χωρίς καμία καθυστέρηση, η Κυβέρνηση να τηρήσει τις δεσμεύσεις της και να προστατεύσει με πρακτικά, ουσιαστικά και αποτελεσματικά μέτρα τα άτομα με αναπηρία από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό που βιώνουν καθημερινά.

Εμείς, οι συμμετέχοντες στο Πανελλήνιο Παν-αναπηρικό Συλλαλητήριο της 3ης Δεκέμβρη 2010 συμφωνήσαμε στο ακόλουθο διεκδικητικό πλαίσιο:

Θεσμική θωράκιση της αναπορίας μέσω:

- α) της άμεσης επικύρωσης της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπορία και του Προαιρετικού της Πρωτοκόλλου και πρόβλεψη εξουσιοδοτικής διάταξης στον κυρωτικό νόμο που να προσδιορίζει τη διαδικασία εφαρμογής της Σύμβασης.
- β) της θέσπισης εκτελεστικού νόμου που να εξιδικεύει ό,τι το Σύνταγμα της χώρας επιτάσσει στην παρ. 6 του άρθρου 21 και σε άλλες συναφείς γενικές και ειδικές του διατάξεις.
- γ) της θέσπισης νομοθεσίας ίσης μεταχείρισης σε όλους τους τομείς (εκπαίδευση, μεταφορές, Κοινωνία της Πληροφορίας, κ.λπ.).
- δ) της ίδρυσης Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Πολιτικών για την Αναπορία, στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, προκειμένου να λειτουργήσει ως κεντρικός φορέας σχεδίασης, συντονισμού και παρακολούθησης των πολιτικών για τα άτομα με αναπορία.

Προώθηση ενός πολιτικού συστήματος και κράτους

στην υπηρεσία του πολίτη με αναπορία μέσω:

- α) της ισότιμης συμμετοχής των ατόμων με αναπορία στην πολιτική και δημόσια ζωή (προσβάσιμο Κοινοβούλιο, προσβάσιμες εκλογές, προσβάσιμη ηλεκτρονική διακυβέρνηση),
- β) της διασφάλισης μιας προσβάσιμης δημόσιας διοίκησης, τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης,
- γ) μιας δικαιοσύνης που να κατοχυρώνει τη νέα δικαιωματική προσέγγιση της αναπορίας.

Προώθηση μιας οικονομίας της κοινωνικής συνοχής μέσω:

- α) της εισοδηματικής ενίσχυσης των ατόμων με αναπορία και των οικογενειών τους,
- β) της παροχής προστασίας στους καταναλωτές με αναπορία,
- γ) της συμμετοχής της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπορία στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ).

Προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης μέσω:

- a) της διασφάλισης ενός προσβάσιμου σε όλες τις κατηγορίες αναπηρίας φυσικού και δομημένου και ηλεκτρονικού περιβάλλοντος, υποδομών, υπηρεσιών (συμβατικών και ηλεκτρονικών) και αγαθών.

Δημιουργία ενός δημόσιου αποτελεσματικού κοινωνικού κράτους μέσω:

- a) της προώθησης μέτρων για την εργασία των ατόμων με αναπηρία (θέσπιση νόμου αποκλειστικά για την εργασία των ατόμων με αναπηρία, κ.λπ.),
- β) της προώθησης ενός δίκαιου ασφαλιστικού συστήματος για όλους,
- γ) της διαμόρφωσης ενός σύγχρονου δημόσιου συστήματος υγείας (αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας προς τα άτομα με χρόνιες παθήσεις που είναι συχνοί χρήστες των υπηρεσιών αυτών, δημιουργία δικτύου μονάδων αποκατάστασης, κ.λπ.),
- δ) της διαμόρφωσης ενός σύγχρονου δημόσιου

συστήματος πρόνοιας (αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και ψυχικής υγείας, προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και δημιουργία δικτύου δομών αυτόνομης, ημιαυτόνομης και προστατευόμενης διαβίωσης για τα άτομα με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες, κ.λπ.).

Παροχή παιδείας και ισότιμης συμμετοχής στον πολιτισμό, τον τουρισμό, και τον αθλητισμό μέσω:

- α) της διαμόρφωσης ενός δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος όλων των βαθμίδων προσβάσιμου σε όλα τα άτομα με αναπηρία (μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές, γονείς, εργαζόμενους, εκπαιδευτικούς), με έμφαση στην έρευνα και τις νέες τεχνολογίες,
- β) της συνταγματικής αναγνώρισης της Ελληνικής Νοματικής Γλώσσας και της γραφής Braille.
- γ) της προώθησης του «πολιτισμού για όλους», του «τουρισμού για όλους» και του «αθλητισμού για όλους».

Εμείς, οι συμμετέχοντες στο Πανελλήνιο Παν-ανα-

πιρικό Συλλαλητήριο της 3ης Δεκέμβρη 2010, ςτούμε,

- Τη διοργάνωση ειδικής συνεδρίασης του Εθνικού Κοινοβουλίου, παρουσία του Πρωθυπουργού και των αρχηγών των πολιτικών κομμάτων και με εκπροσώπηση του εθνικού αναπορικού κινήματος, με θέμα συζήτησης το παρόν ψήφισμα.
- Τη διοργάνωση θεματικής συνεδρίασης του Υπουργικού Συμβουλίου, με εκπροσώπηση του εθνικού αναπορικού κινήματος, για: α) την κατάρτιση Εθνικού Προγράμματος Δημόσιων Πολιτικών Προστασίας των Ατόμων με Αναπορία και β)

τη θέσπιση ειδικού ταμείου χρηματοδότησης του εν λόγω προγράμματος από πόρους που προέρχονται από τα τυχερά παιχνίδια, τα αδιανέμητα κέρδη του ΟΠΑΠ, το ΕΣΠΑ και τον κρατικό προϋπολογισμό.

Διάδοση της Διακήρυξης

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπορία, οι Φορείς – Μέλη της και όλοι οι συμμετέχοντες στο Πανελλήνιο Παν-αναπορικό Συλλαλητήριο, δεσμευόμαστε να διαδώσουμε αυτή τη Διακήρυξη σε όλους τους αρμόδιους φορείς.»

ΠΛΑΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟ

Βιντεοσκοπημένο υλικό από το μεγάλο πανελλαδικό παν-αναπορικό συλλαλητήριο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπορία και των φορέων – μερών της, που έλαβε χώρα στις 3 Δεκέμβρη 2010 στην πλατεία Συντάγματος, είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της Ε.Σ.Α.μεΑ. www.esaea.gr Πατώντας στο σχετικό παράθυρο μπορείτε να παρακολουθήσετε πλάνα από το συλλαλητήριο, τις ομιλίες, τη συναυλία και την πορεία του αναπορικού κινήματος στη Βουλή.

Αβίλα Ισπανίας

Η πο προσβάσιμη πόλη της Ευρώπης

Στις 3 Δεκέμβρη 2010 - Ευρωπαϊκή Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία - η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Αναπηρικό Κίνημα, ανακήρυξε την ισπανική πόλη Αβίλα ως την πιο προσβάσιμη στα άτομα με αναπηρία πόλη της Ευρώπης, απονέμοντάς της το **Βραβείο Προσβάσιμης Πόλης** (Access City Awards).

Το Βραβείο αυτό θεσπίστηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και απονεμήθηκε φέτος για πρώτη φορά, με σύχο την προώθηση της προσβασιμότητας του αστικού περιβάλλοντος στα άτομα με αναπηρία και τη διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής τους στη ζωή των πόλεων. Το Βραβείο απονέμεται σαν αναγνώριση των προσπαθειών και των επιτευγμάτων πόλεων όσον αφορά στη βελτίωση της προ-

σβασιμότητας σε τέσσερις βασικούς τομείς: **α)** το δομημένο περιβάλλον και τους δημόσιους χώρους, **β)** τις μεταφορές, **γ)** τις πληροφορίες και επικοινωνίες (συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών πληροφόρων και επικοινωνίας) και **δ)** τις δημόσιες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες.

Η Αβίλα επελέγη μεταξύ τεσσάρων φιναλίστ (Αβίλα, Βαρκελώνη, Καταλονία και Τουρκού) για την ευρύτητα του σχεδίου εφαρμογής της προσβασιμότητας που υλοποιεί από το 2002, το υψηλό επίπεδο των πολιτικών δεσμεύσεων, την πρόοδο στον τομέα της προσβασιμότητας και την ουσιαστική συμμετοχή του αναπηρικού κινήματος και του κινήματος των ηλικιωμένων στην όλη διαδικασία διασφάλισης της προσβασιμότητας.

Μεταξύ των στόχων του σχεδίου αυτού περιλαμβάνεται η βελτίωση της προσβασιμότητας των δημοσίων κτιρίων, η εξασφάλιση κινήτρων για ιδιωτικές πρωτοβουλίες, η δημιουργία προσβάσιμων τουριστικών εγκαταστάσεων και η βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης των ατόμων με αναπηρία.

Όπως τόνισε ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής Βίβιαν Ρέντιγκ, Επίτροπος για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα, η οποία επέδωσε στην Αθήνα το Βραβείο μαζί με την Πριγκίπισσα Άστριν του Βελγίου σε εκδήλωση που έγινε στις Βρυξέλλες, «τα άτομα με αναπηρία έχουν τα ίδια δικαιώματα με όλους τους άλλους, αλλά η προσβασιμότητα αποτελεί την προϋπόθεση για να απολαμβάνουν τα δικαιώματα αυτά. Αυτός είναι ο λόγος που την έχουμε τοποθετήσει στο επίκεντρο της στρατηγικής μας για την οικοδόμηση μιας Ευρώπης χωρίς φραγμούς. Το Βραβείο για την πιο Προσβάσιμη Πόλη (Access City Award) προσφέρει αναγνώριση σε εκείνες τις πόλεις που έχουν καταβάλει την μεγαλύτερη προσπάθεια για βελτίωση της προσβασιμότητας. Αυτή η τιμή θα πρέπει να εμπνέει και να κινητοποιεί τις πόλεις που έχουν ακόμη πολλά να κάνουν.»

ΠΗΓΗ:http://www.avila.es/opencms/opencms/AVIL/modules/CONTENIDO/ORG/SSAC/ACCE/ACCE_0016.html

Ο Γιάννης Βαρδακαστάνης, Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία και Πρόεδρος της Ε.Σ.Α.με.Α., στην ομιλία του κατά την έναρξη της τελετής αναφέρθηκε στο γεγονός ότι η ελεύθερη κυκλοφορία είναι ένας από τους ακρογωνιαίους λίθους της ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τεράστιο αντίκτυπο στη ζωή των πολιτών εντός αυτής. Ωστόσο, όπως τόνισε, τα άτομα με αναπηρία δεν είχαν την ευκαιρία να επωφελη-

θούν από το δικαίωμά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία στον ίδιο βαθμό με τους άλλους πολίτες, λόγω μιας σειράς εμποδίων. Αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα θέσπισης μιας Ευρωπαϊκής Πράξης για την προσβασιμότητα, ως ένα εργαλείο ζωτικής σημασίας για την εξάπλευση των εμποδίων σε βάρος των ατόμων με αναπηρία σε αρκετούς τομείς, που είναι απαραίτητοι για την ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων με αναπηρία, όπως οι υπηρεσίες μεταφορών, το δομημένο περιβάλλον, η πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες, η επικοινωνία και οι τεχνολογίες πληροφόρησης, αλλά και ο τουρισμός, που αποτελεί άλλο ένα βασικό τομέα για την υλοποίηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των ατόμων με αναπηρία.

Εγγειρίδιο εξυπηρέτησης πελατών
ΠΗΓΗ:http://www.avila.es/opencms/ope_ncms/AVIL/modules/CONTENIDO/ORG/SSAC/ACCE/ACCE_0008.html

Επεσήμανε ότι το ευρωπαϊκό αναπηρικό κίνημα έχει αποφασίσει ότι η κύρια εκστρατεία του το 2011 θα επικεντρωθεί στην ελεύθερη κυκλοφορία των ατόμων με αναπηρία και ότι ένα από τα βασικά αιτήματα στο πλαίσιο αυτής της εκστρατείας θα είναι η έγκριση μιας ευρωπαϊκής κάρτας κινητικότητας, που θα αποτελέσει ένα εργαλείο για τη διευκόλυνση των ατόμων με αναπηρία όταν ταξιδεύουν εντός των ορίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εξήρε την ενεργό συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία σε όλη τη διαδικασία σχετικά με το νέο αυτό βραβείο και τόνισε τη θέση του ευρωπαϊκού αναπηρικού κινήματος αναφορικά με τον πολύ σημαντικό ρόλο που οι πόλεις έχουν να διαδραματίσουν στην προώθηση της προσβασιμότητας τόσο για τους πολίτες τους όσο και για τους επισκέπτες σε αυτές, αναφέροντας ότι με αυτή την έννοια, το έργο που γίνεται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, είναι εξίσου αναγκαίο με το έργο που επιτελείται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την υλοποίηση των θεμελιώδων στοιχείων της εσωτερικής αγοράς όπως είναι η ελεύθερη κυκλοφορία όλων των πολιτών.

Θ.Α.

Προς μια Ευρώπη χωρίς εμπόδια!

Η κύρωση της «Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του ΟΗΕ» από την Ε.Ε. & τη «Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία 2010 - 2020»

Το έτος 2010 ήταν μια χρονιά ιστορικής σημασίας για τα 80 εκατομμύρια ευρωπαίους πολίτες με αναπηρία αφενός λόγω της επικύρωσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) στις 23 Δεκεμβρίου 2010 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του ΟΗΕ (εφεξής η Σύμβαση), η οποία συνιστά την πρώτη επικύρωση Σύμβασης Ανθρώπινων Δικαιωμάτων από διακυβερνητική ομάδα, αφετέρου λόγω της Ανακοίνωσης που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τίτλο «Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία 2010 - 2020: Ανανέωση της δέσμευσης για μια Ευρώπη χωρίς εμπόδια» (εφεξής η Στρατηγική). Το αναπηρικό κίνημα της Ευρώπης, μέσω του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία (European Disability Forum), εργάστηκε συστηματικά, επίπονα και ασταμάτητα τα τελευταία χρόνια προκειμένου να επιτευχθεί η πολυπόθητη προαναφερθείσα επικύρωση.

Η σημασία της κύρωσης της Σύμβασης από την Ε.Ε.

Με την επικύρωση της Σύμβασης ουσιαστικά μετατοπίζεται η πολιτική της Ε.Ε. στην κατεύθυνση επιβολής του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των ευρωπαίων πολιτών με αναπηρία και παράλληλα τίθεται η αναπηρία στην κορυφή της ατζέντας για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η Ε.Ε. δεσμεύεται να επανεξετάσει και να αναμορφώσει το σύνολο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και των πολιτικών της στη βάση των επιταγών της Σύμβασης.

Εφόσον μέσω της Σύμβασης η διάσταση της αναπηρίας διαχέεται σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής, σχεδόν κανένας τομέας πολιτικής της δεν πρέπει να μείνει ανεπιρέαστος, γεγονός το ο-

ποίο οφείλει να διασφαλίσει το ευρωπαϊκό αναπηρικό κίνημα. Η πολιτική της Ε.Ε. για τη μη διάκριση, για τη συνοχή, για την απασχόληση, για την εξωτερική δράση (π.χ. διεύρυνση και προγράμματα γειτονίας και ανάπτυξης), για τις χρηματοδοτήσεις κ.λπ. οφείλουν πλέον να ενσωματώσουν τις επιταγές της Σύμβασης. Επιπρόσθετα, το σύνολο των θεσμικών οργάνων της Ε.Ε. - Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο - καθώς και άλλοι συμβουλευτικοί οργανισμοί της Ένωσης, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών, καλούνται, με την κύρωση της Σύμβασης, να αποδείξουν εμπράκτως ότι επιθυμούν πραγματικά να αποδώσουν στους ευρωπαίους πολίτες με αναπηρία, χωρίς εκπτώσεις και περιορισμούς, τα δικαιώματα που δικαιούνται και περιλαμβάνονται στη Σύμβαση.

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπορία 2010 - 2020

Ιδιαίτερα σημαντικό εργαλείο για την εφαρμογή της Σύμβασης στην Ε.Ε. και εν γένει πολιτικών προς όφελος των ευρωπαίων πολιτών με αναπορία και των οικογενειών τους αποτελεί, όπως ήδη προαναφέρθηκε, η Ανακοίνωση - COM (2010) 636 τελικό - που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 15 Νοεμβρίου 2010 με τίτλο «Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπορία 2010 - 2020: Ανανέωση της δέσμευσης για μια Ευρώπη χωρίς εμπόδια»¹ (εφεξής η Στρατηγική). Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται σ' αυτήν, «η Ε.Ε. και τα κράτη μέλη της έχουν πλάβει ισχυρή εντολή να βελτιώσουν την κοινωνική και οικονομική κατάσταση των ατόμων με αναπορία».

Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπορία 2010 - 2020, πέραν της Σύμβασης, θα αξιοποιήσει το σύνολο των δυνατοτήτων που προσφέρουν ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης - όπου σύμφωνα με αυτήν η Ένωση οφείλει κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και δράσεών της να καταπολεμά κάθε διάκριση πλόγω αναπορίας (άρθρο 10) και έχει την εξουσία να θεσπίζει νομοθετικά μέτρα για την αντιμετώπιση αυτών των διακρίσεων (άρθρο 19) - καθώς και η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» (εφεξής «Ευρώπη 2020»).

Πρέπει να διευκρινιστεί ότι η «Ευρώπη 2020» έρχεται πιοιόν να αντικαταστήσει την, κατά γενική ομοιογία, αποτυχημένη «Στρατηγική της Λισσαβόνας». Η «Ευρώπη 2020» φιλοδοξεί να είναι η βάση που θα επιτρέψει στην Ε.Ε. να διατηρήσει το κοινωνικό της μοντέλο τις επόμενες δεκαετίες, να επιφέρει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας. Από τους 5 στόχους αυτής, οι 3 στόχοι που αφορούν άμεσα στα άτομα με αναπορία, για τους οποίους η «Ευρώπη 2020» αναφέρει ότι θα πρέπει να αναπτυχθούν σχετικοί δείκτες, είναι οι εξής: 1. Η αύξηση του ποσοστού απασχόλησης της ομάδας των εργαζομένων 20 έως 64 ετών (ανδρών και γυναικών) έως ποσοστό συνολικά 75% (στόχος 1). 2. Η βελτίωση των επιπέδων εκπαίδευσης προκειμένου να μειωθεί το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης του σχο-

λείου σε πιγότερο από 10% και να αυξηθεί το ποσοστό του πληθυσμού πλικίας 30-34 ετών που ολοκληρώνει την τριτοβάθμια ή ισοδύναμη εκπαίδευση σε τουλάχιστον 40% (στόχος 4). 3. Η πρωθηση της κοινωνικής ένταξης, κυρίως μέσω της μείωσης της φτώχειας, επιδιώκοντας να απομακρυνθούν τουλάχιστον 20 εκατομμύρια άνθρωποι από το όριο της φτώχειας και του αποκλεισμού (στόχος 5).

Η Στρατηγική είναι αρκετά πιο φιλόδοξη από το προηγούμενο ευρωπαϊκό «Σχέδιο Δράσης για την Αναπορία 2004 - 2010» και πως εάν εφαρμοστεί πλήρως θα βελτιώσει σημαντικά την ποιότητα ζωής των ευρωπαίων πολιτών με αναπορία. Αυτή θέτει ως στόχο της την αποτελεσματική εφαρμογή της Σύμβασης σε ολόκληρη την Ένωση, «προσδιορίζει ενέργειες σε επίπεδο Ε.Ε. που πειτουργούν συμπληρωματικά προς τις αντίστοιχες εθνικές και καθορίζει τους μηχανισμούς (Άρθρο 33 της Σύμβασης) που είναι αναγκαίοι για την εφαρμογή της Σύμβασης σε επίπεδο Ε.Ε., καθώς και στους κόλπους των θεσμικών οργάνων της.....».

Δεδομένου ότι μέσω του άρθρου 33 «Εθνική Εφαρμογή και Παρακολούθηση» της Σύμβασης, υπαγορεύεται ο καθορισμός ενός Σημείου Αναφοράς για το συντονισμό της εφαρμογής της Σύμβασης (παράγραφος 1), καθώς και η πλήρης εμπλοκή και συμμετοχή των ατόμων με αναπορία και των αντιπροσωπευτικών τους οργανώσεων στην παρακολούθηση της εφαρμογής της (παράγραφος 3), δύναται να αναφέρεται και σε προηγούμενο τεύχος του Θ.Α, το ευρωπαϊκό αναπορικό κίνημα διεκδικεί τα εξής:

- τη θέσπιση του Σημείου Αναφοράς στο γραφείο του Γενικού Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διότι μόνο με αυτόν τον τρόπο δύναται να διασφαλιστεί η διάχυση της διάστασης της αναπορίας σε όλους τους τομείς πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- την ενεργή εμπλοκή και συμμετοχή των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών στην εφαρμογή της Σύμβασης. Σ' αυτήν την κατεύθυνση το ευρωπαϊκό αναπορικό κίνημα έχει προτείνει τη σύσταση μιας ευρωπαϊκής επιτροπής για την αναπορία ως ένα ισχυρό μηχανισμό παρακολούθησης της εφαρμογής της, μέσω του οποίου τα κράτη - μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά και τα ίδια τα άτομα με αναπορία, θα έχουν τη δυνατότατα να συνεργά-

¹ Το κείμενο της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Αναπορία διατίθεται μέσω του εξής συνδέσμου:
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0636:FIN:EL:DOC>

ζονται στενά και να επιπρεάζουν την πορεία εφαρμογή της. Το Φόρουμ επίσης καλεί τόσο τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και την Ουγγρική Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εργαστούν εντατικά πάνω στην εφαρμογή της Σύμβασης από τους πρώτους κιόλας μήνες του έτους 2011.

Η Στρατηγική επικεντρώνεται στην εξάλειψη των εμποδίων με τα οποία έρχονται αντιμέτωποι οι ευρωπαίοι πολίτες με αναπτυρία και επισημαίνει οκτώ βασικούς τομείς δράσης, οι οποίοι είναι οι εξής: «προσβασιμότητα, συμμετοχή, ισότητα, απασχόληση, εκπαίδευση και κατάρτιση, κοινωνική προστασία, υγεία και εξωτερική δράση», προσδιορίζοντας για κάθε τομέα ξεχωριστά βασικές ενέργειες.

Οι δεσμεύσεις

Μερικές ιδιαίτερα σημαντικές δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στη Στρατηγική που το ευρωπαϊκό αναπτυρικό κίνημα υποστηρίζει είναι οι εξής:

- Η θέσπιση μέχρι το έτος 2012 μιας «ευρωπαϊκής πράξης για την προσβασιμότητα», στο πλαίσιο της οποίας θα «να απτυχθούν ειδικά πρότυπα για συγκεκριμένους τομείς, ώστε να βελτιωθεί αισθητά η πλειονυργία της εσωτερικής αγοράς για προσβάσιμα προϊόντα και υπηρεσίες».
- Στη βάση των κατευθύνσεων και των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως προσδιορίζονται στο «Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη», η διατύπωση προτάσεων έως το 2011 προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ιστότοποι του δημόσιου τομέα - και οι ιστότοποι που παρέχουν βασικές υπηρεσίες στους πολίτες - θα καταστούν μέχρι το έτος 2015 προσβάσιμοι στα άτομα με αναπτυρία.
- Η λήψη «...ρυθμιστικών μέτρων για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την επίσπευση της χρήσης της διαδικασίας προκήρυξης δημόσιων διαγωνισμών....».
- Η επανεξέταση της νομοθεσίας για την απασχόληση στη βάση των επιταγών της Σύμβασης.
- Η λήψη μέτρων για τη διασφάλιση της ελεύθερης μετακίνησης, της επιλογής του τόπου διαμονής και του τρόπου διαβίωσης των ευρωπαϊών πολιτών με αναπτυρία.
- Ο στόχος της Ε.Ε. και τα κράτη - μέρη να υποστηρίζουν τα δικαιώματα των ευρωπαϊών πολιτών

με αναπτυρία στην εξωτερική δράση τους, μεταξύ της οπίας περιλαμβάνεται η διεύρυνση και τα προγράμματα γειτονίας και ανάπτυξης.

- Η ορθή εφαρμογή του άρθρου 16 «Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών» του Γενικού Κανονισμού των Διαρθρωτικών Ταμείων.
- Η λήψη νομοθετικών πρωτοβουλιών αναφορικά με την ανταπλαγή καθών πρακτικών και περισσότερο πολιτικών ενεργειών, την κατάρτιση και την ανάπτυξη δεικτών για την παρακολούθηση της εφαρμογής των στόχων της «Ευρώπης 2020».

Οι ελλείψεις

Ουσίως, το ευρωπαϊκό αναπτυρικό κίνημα υποστηρίζει ότι υπάρχουν μερικά σημαντικά σημεία της Στρατηγικής που χρήζουν περαιτέρω βελτίωσης, όπως:

- Η Στρατηγική δεν μπορεί να θεωρηθεί πλήρης και αποτελεσματική δίχως την ύπαρξη ενός συνοδευτικού εγγράφου που να περιλαμβάνει ένα κατάλογο με συγκεκριμένες δράσεις που θα επιτρέψουν την εφαρμογή της.
- Θα πρέπει να αποτυπώνεται σ' αυτήν περισσότερο η ανάγκη για στενή συνεργασία με το αναπτυρικό κίνημα όσον αφορά στη λήψη αποφάσεων.
- Η επανεξέταση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για προώθηση της αρχής ίσης μεταχείρισης στη βάση των επιταγών της Σύμβασης δεν πρέπει να αφορά μόνο στον τομέα της απασχόλησης, αλλά όλους τους τομείς.
- Θα πρέπει να περιλαμβάνει περισσότερες δεσμεύσεις ως προς την εφαρμογή της σε επίπεδο κρατών - μερών και όχι μόνο σε επίπεδο Ε.Ε.
- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ε.Ε. για την επιτυχή εφαρμογή της Στρατηγικής πρέπει να υποστηρίξουν μια απόφαση μέσω της οποίας να κατανέμονται αρμοδιότητες μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ε.Ε. και να προσδιορίζονται με σαφήνεια οι δράσεις των κρατών - μερών.
- Δεδομένου ότι η Στρατηγική προτείνει τη δημιουργία ενός διαδικτυακού εργαλείου που θα παρουσιάζει μια γενική επισκόπηση των πρακτικών μέτρων και της νομοθεσίας για την εφαρμογή της Σύμβασης, θα πρέπει να προβλέπεται μια πιο στενή συνεργασία μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ε.Ε., των κρατών - μερών και των αναπτυρικών οργανώσεων σε εθνικό επίπεδο.

Θ.Α.

² «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2006 περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999».

η ΕΣΑμεΑ

παρεμβαίνει,
προτείνει,
διεκδικεί...

Απαραίτητη η διασφάλιση του κοινωνικού, δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι»

Ανοιχτή επιστολή στην Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κα Λ. Κατσέλη απέστειλε η Ε.Σ.Α.μεΑ. στις 28.12.10 προκειμένου να καταθέσει τη θέση της για την προτεινόμενη από το Υπουργείο τροποποιημένη εφαρμογή του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι». Η Ε.Σ.Α.μεΑ. ζητάει την προσωπική παρέμβαση της Υπουργού προκειμένου να διασφαλιστεί αφενός ο κοινωνικός, τά το πέρας του έτους 2011. Επίσης ζητάει την προσωπική της παρέμβαση προφαρμογής του το έτος 2011, τα άτομα εκείνα που έχουν πραγματική ανάγκη τις ευπηρεσίες του Προγράμματος.

Ενημέρωση για την καταβολή του δώρου που αντιστοιχεί στο επίδομα παραπληγίας και επιδόματος απολύτου αναπορίας συνταξιούχων τυφλών

Είναι γνωστό ότι το αναπορικό κίνημα από την πρώτη στιγμή δεν αποδέχτηκε τη μείωση μισθών, συντάξεων και δώρων εορτών και διακοπών που αντιστοιχούν σε μισθούς και συντάξεις και πρωτίστως των δώρων που αντιστοιχούν στο εξωϊδρυματικό επίδομα παραπληγίας, στο επίδομα απολύτου αναπορίας και στο επίδομα ανικανότητας που λαμβάνουν οι δημόσιοι. Η Ε.Σ.Α.μεΑ. γι' αυτό τον λόγο προσέφυγε στο Συμβούλιο Επικρατείας (ΣτΕ). Οι ιστορικοί φορείς της, Πανελλήνιος Σύλλογος Παραπληγικών και Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών, και η Εθνική Ο-

μοσπονδία Τυφλών, προχώρησαν σε δυναμικές κινητοποιήσεις στις 30 Σεπτεμβρίου και 20 Οκτωβρίου 2010 αντίστοιχα με τη στήριξη και συνδρομή της Ε.Σ.ΑμεΑ.

Υπό το βάρος της πίεσης που άσκησε τόσο η Ε.Σ.ΑμεΑ. όσο και οι Φορείς της, η Κυβέρνηση εξαναγκάστηκε να αντιληφθεί το άδικο των οικονομικών μέτρων που ελήφθησαν και για τα άτομα με αναπορία. Υπό αυτή την πίεση, ψηφίστηκε τροπολογία στον πρόσφατα ψηφισθέν ν.3896/8-12-2010, βάσει της οποίας χορηγείται όλο το ποσό του δώρου που αντιστοιχεί στο εξωϊδρυματικό επίδομα και στο επίδομα απολύτου αναπορίας.

Η Ε.Σ.ΑμεΑ. θα συνεχίσει τον αγώνα της, δεδομένου ότι

αυτή η τροπολογία δεν ικανοποίησε το σύνολο των αιτημάτων του αναπορικού κινήματος αφού δεν κατέργυσε τον ηλικιακό περιορισμό που περικόπτει ολόκληρο το δώρο από τις μητέρες / πατέρες που έχουν συνταξιοδοτηθεί λόγω αναπορίας του τέκνου τους. Επίσης, θα συνεχίσει να διεκδικεί την άρση του εισοδηματικού περιορισμού των 2500 ευρώ που θέτει η ως άνω τροπολογία, περιορισμό που για λόγους αρχής δεν μπορεί να δεχθεί το αναπορικό κίνημα. Επιπλέον, παραμένει στην κορυφή της ατζέντας του αναπορικού κινήματος η επαναφορά όλου του ποσού του δώρου για όλες τις αναπορικές συντάξεις όλων των ασφαλιστικών ταμείων, είτε είναι μόνιμες είτε είναι προσωρινές.

Ξεχασμένοι από Θεό και ανθρώπους...

Το νέο τραγικό περιστατικό κακομεταχείρισης και ξυλοδαρμού ατόμου με αναπηρία στο ΚΕΠΕΠ Λεχαινών, που έφερε στο φως της δημοσιότητας η εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, ξύπνησε για μια ακόμα φορά την οργή και τον αποτροπιασμό σύσσωμου του εθνικού αναπηρικού κινήματος, καθώς έρχεται να προστεθεί σε μια μακρά λίστα επαίσχυντων κρουσμάτων ωμής βίας και εγκατάλειψης παιδιών με ψυχική και νοντική αναπηρία που διαβιούν στα ίδρυματα κλειστής περίθαλψης, ξεχασμένα από Θεό και ανθρώπους.

Στον απόχο του μεγάλου πανελλαδικού παν-αναπηρικού συλλαλητηρίου της 3ης Δεκέμβρη 2010, πιπρικό κεντρικό αίτημα του οποίου ήταν και η άμεση λήψη μέτρων και η υιοθέτηση μιας πλήρους και αποτελεσματικής πολιτικής αποδρυματοποίησης, η Ε.Σ.Α.μεΑ. τόνισε για μια ακόμα φορά πως είναι αδιαίτερη ανάγκη η αύξηση της χρηματοδότησης του ιδρυματοδοτούμενου τομέα της Πρόνοιας από την κυβέρνηση, αλλά και της διαμόρφωσης νέων δομών προστατευμένης διαβίωσης κάτω από τον έλεγχο της τοπικής κοινωνίας, δομών που θα βρίσκονται κοντά στην οικογένεια και θα λειτουργούν υπέρ της κάλυψης των αναγκών των ατόμων με αναπηρία, ώστε να μην οδηγούνται σε ιδρύματα - αποθήκες ψυχών.

Υπαγωγή στους δικαιούχους του Προγράμματος "ΣΥΜΜΕΤΕΧΩ" και των ατόμων με αναπηρία και των οικογενειών τους

Την ανάγκη να συμπεριληφθούν στους δικαιούχους του Προγράμματος "ΣΥΜΜΕΤΕΧΩ" και τα άτομα με αναπηρία και οι οικογένειες τους εξέφρασε η Ε.Σ.Α.μεΑ. με επιστολή της στην Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Λ. Κατσέλη στις 16.12.10. Δεδομένου ότι σκοπός του Προγράμματος, που αφορά άνεργους, πολύτεκνους και τρίτεκνους σε όλη τη χώρα, είναι η ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών που ανήκουν στις ασθενέστερες ομάδες του πληθυσμού, είναι επιτακτική η ανάγκη να συμπεριληφθούν στους δικαιούχους και τα άτομα με αναπηρία και οι οικογένειές τους. Αδιαμφισβήτητα, το δικαίωμα της έκπτωσης 20% στους δικαιούχους του Προγράμματος από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις της τοπικής αγοράς θα επιφέρει μια ανάσα στα άτομα με αναπηρία που βλέπουν μέρα με τη μέρα να εξανεμίζονται τα πενιχρά εισοδήματά τους.

Απαράδεκτη η διακοπή λειτουργίας του Μεταμοσχευτικού Κέντρου Ήπατος Νοσοκομείου "ΛΑΙΚΟ"

Την απαράδεκτη διακοπή λειτουργίας του Μεταμοσχευτικού Κέντρου Ήπατος του Νοσοκομείου Αθηνών «ΛΑΙΚΟ», που εγκυρωνεί σοβαρούς κινδύνους όχι μόνο για την υγεία αλλά και για τη ζωή των 32 ατόμων που ήδη έχουν μεταμοσχευθεί σε αυτό το Κέντρο, αλλά και όσων εντάσσονταν επί μακρό χρονικό διάστημα στη λίστα αναμονής για τη μεταμόσχευσή τους, καταγγέλλει η Ε.Σ.Α.μεΑ. με επιστολή διαμαρτυρίας στον Υπουργό Υγείας & Κοινωνικής Αλληληγγύης κ. Αν. Λοβέρδο στις 21.12.10.

Σύμφωνα με έγγραφο του Σωματείου Ήπατομεταμοσχευθέντων, που κοινοποιήθηκε στην Ε.Σ.Α.μεΑ., και στο οποίο αναφέρεται αναλυτικά το ιστορικό της διακοπής λειτουργίας του Μεταμοσχευτικού Κέντρου Ήπατος του Λαϊκού Νοσοκομείου, αποδίδονται σοβαρές ευθύνες στον τρόπο με τον οποίο χειρίστηκε το ιδιαίτερα σοβαρό αυτό θέμα ο Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (Ε.Ο.Μ.). Επιπλέον, όπως αναφέρεται στην επιστολή οι διοικητικοί υπάλληλοι του Λαϊκού Νοσοκομείου, αυθαίρετα, απαιτούν από τους μεταμοσχευθέντες ήπατος να πληρώσουν τις εργαστηριακές εξετάσεις, στις οποίες υποβάλλονται ενώ οι μεταμοσχευθέντες νεφρούδεν καταβάλλουν εξέταστρα.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. ζήτησε την άμεση διερεύνηση από το Υπουργείο και τη Διοίκηση του Νοσοκομείου των σημαντικών αυτών καταγγελιών, καθώς και την αναζήτηση και απόδοση των ευθυνών που αναλογούν στο κάθε αρμόδιο φορέα για το θέμα των μεταμοσχεύσεων, που εξακολουθεί στη χώρα μας να βρίσκεται στο σημείο μπδέν. Δεν επιτρέπεται πλέον καμία ολιγωρία για ένα θέμα από το οποίο εξαρτάται η ζωή συμπολιτών μας.

Προτάσεις της Ε.Σ.Α.εμΑ. ενόψει της διαβούλευσης του Προσχεδίου Νόμου «Διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα υγείας και άλλες διατάξεις»

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης του Προσχεδίου Νόμου «Διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα υγείας και άλλες διατάξεις», η Ε.Σ.Α.μεΑ. κατέθεσε τις γενικές και ειδικές παραπορήσεις / προτάσεις της με σχετική επιστολή στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Ανδρέα Λοβέρδο στις 14.12.10. Στο επίκεντρο βρέθηκε η δρέα Λοβέρδο στις 14.12.10. Στο επίκεντρο βρέθηκε η σημαντική επισήμανση ότι το εν λόγω Προσχέδιο χαρακτηρίζεται από έλλειψη διατάξεων και ρυθμίσεων σχετικών με τα άτομα με αναπορία και χρόνιες παθήσεις.

Προτάσεις της Ε.Σ.Α.μεΑ. επί των κατεπειγόντων μέτρων στήριξης της ελληνικής οικονομίας

Το καθολικό αίτημα του αναπορικού κινήματος για την εξαίρεση των ατόμων με αναπορία και των οικογενειών τους από τα υιοθετηθέντα έως σύμερα όπως και από τα νέα μέτρα στήριξης της ελληνικής οικονομίας, επανέλαβε η Ε.Σ.Α.μεΑ. με επιστολή της στις Διαρκείς Επιτροπές Κοινωνικών και Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής, εν όψει της συζήτησης του πολυνομοσχεδίου για τα κατεπείγοντα μέτρα στήριξης της οικονομίας στις 13.12.10.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ., τονίζοντας για μια ακόμα φορά ότι τα άτομα με αναπορία δεν αντέχουν άλλα μέτρα, ζήτησε τη θεσμική εξαίρεσή τους από όλα τα μέτρα περικοπής επιδομάτων εορτών και αδείας, και πάσσις φύσης επιδομάτων, καθώς και των μισθών των εργαζομένων με αναπορία σε ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, ΟΤΑ κτλ, ανεξαρτήτως ορίου πλικίας τους. Επιπλέον, έθεσε και ζητήματα σχετικά με το εξωιδρυματικό επίδομα, το ΦΠΑ και φορολογικές διατάξεις.

Προτάσεις της Ε.Σ.Α.μεΑ. στο πλαίσιο της Δημόσιας Διαβούλευσης για τη βέλτιστη Αξιοποίηση της Κάρτας του Πολίτη

Σειρά προτάσεων για τη βέλτιστη αξιοποίηση της Κάρτας του Πολίτη υπέβαλε στις 13.12.10 η Ε.Σ.Α.μεΑ. στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης για αυτό το ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα. Η Ε.Σ.Α.μεΑ. υποστήριξε ότι η Κάρτα του Πολίτη δεν πρέπει να οδηγήσει στη δημιουργία μιας σειράς καρτών, ειδικά για τα άτομα με αναπορία. Ως εκ τούτου, η Ε.Σ.Α.μεΑ. πρότεινε με την Κάρτα του Πολίτη να δοθεί οριστική απάντηση και πλύση και στο ζήτημα της Κάρτας Αναπορίας. Πιο συγκεκριμένα, πρότεινε να ενσωματωθεί στην Κάρτα του Πολίτη η λειτουργικότητα της Κάρτας Αναπορίας, προκειμένου να καθορίζεται καθολικά, οριζόντια και κάθετα, η σχέση των πολιτών με αναπορία και χρόνιες παθήσεις τόσο με τις δημόσιες αρχές σε όλα τα επίπεδα, όσο και με τον ιδιωτικό τομέα.

Παρεμβάσεις στον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας για την εξίσωση των ευκαιριών για τα Άτομα με Αναπορία

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. υπέβαλε στις 25.11.10 στη Διυπουργική Επιτροπή Οδικής Ασφάλειας τις θέσεις - προτάσεις της σχετικά με τις αναγκαίες παρεμβάσεις στον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.), με στόχο την προώθηση της εξίσωσης των ευκαιριών για τα άτομα με αναπορία της χώρας στον τομέα των μεταφορών. Όπως τονίστηκε, ο Κ.Ο.Κ. δεν συνιστά απλώς ένα νομικό κείμενο αλλά ένα κανόνα ζωής και θα πρέπει να διασφαλίζει ίσες ευκαιρίες στην κινητικότητα και τις μετακινήσεις, αλλά και την ασφάλεια για όλους τους πολίτες ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, αναπορίας, εθνικότητας, θρησκεύματος κ.λπ., λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες συνθήκες που διαμορφώνονται σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Καθολική εξαίρεση των ατόμων με αναπηρία και των χρονίων πασχόντων από την καταβολή εξέταστρων για την παρακολούθηση tous στα εξωτερικά ιατρεία νοσοκομείων

Την έντονη διαμαρτυρία της εξέφρασε με επιστολή της στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Ανδρέα Λοβέρδο στις 07.12.10 η Ε.Σ.Α.μεΑ. με αφορμή τα δημοσιεύματα των έντυπων και πλεκτρονικών μέσων, σύμφωνα με τα οποία, δεν εξαιρούνται τα άτομα με αναπηρία και οι χρόνια πάσχοντες από την καταβολή εξετάστρου κατά την εξέτασή tous στα τακτικά πρωινά εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων, αλλά μόνο στα Κέντρα Υγείας και υπό την προϋπόθεση ότι η επίσκεψη δεν γίνεται για εξέταση αλλά για απλή συνταγογράφηση.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. ζήτησε την άμεση επαναφορά του προηγούμενου καθεστώτος, με την άμεση εξαίρεση όλων ανεξαιρέτως των ατόμων με αναπηρία και χρονίων πασχόντων (νεφροπαθών, αιμορροφιλικών, ατόμων με σακχαρώδη διαβήτη, χροστών υπηρεσιών ψυχικής υγείας, καρκινοπαθών, χανσενικών, θαλασσαιμικών, ηπατομεσοχευμένων, μεταμοσχευμένων από συμπαγή όργανα, τυφλών, κωφών, παραπληγικών - τετραπληγικών και κινητικά αναπήρων, ατόμων με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες - νοντική αναπηρία, σύνδρομο Down, αυτισμό κ.λπ.) από την καταβολή εξετάστρων και προβλεπόμενων ποσών για ιατρικές εξετάσεις.

Ένταξη της διάστασης της αναπηρίας στην Ελληνική Στατιστική Αρχή (Ε.ΣΤ.Α.)

Την ένταξη της διάστασης της αναπηρίας στην Ελληνική Στατιστική Αρχή ζήτησε η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία με επιστολή της προς τον Πρόεδρο Ελληνικής Στατιστικής Αρχής κ. Ανδρέα Γεωργίου στις 07.12.10. Ακολούθως το πνεύμα της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία του ΟΗΕ (2007) που αναγνωρίζει την ανάγκη υποστήριξης με επιστημονικά στοιχεία των εθνικών στρατηγικών για τη διασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία, η Ε.Σ.Α.μεΑ. πρότεινε: σύσταση Μονάδας Ερευνών και Μελετών για την Αναπηρία στην Ε.ΣΤ.Α., δημοσίευση και διάδοση στατιστικών στοιχείων σε προσβάσιμη μορφή, συμπερίληψη ενότητας στην Απογραφή Πληθυσμού του 2011 για την απογραφή των ατόμων με αναπηρία και των ποιοτικών tous χαρακτηριστικών.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. καταγγέλλει τους εκβιαστικούς χειρισμούς των Πανεπλαδικών Ομοσπονδιών Αστικών και Υπεραστικών Συγκοινωνιών σχετικά με τη σύναψη Σύμβασης έτους 2011 για τη μεταφορά των ΑμεΑ

Επιστολή διαμαρτυρίας στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Αν. Λοβέρδο απέστειλε η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία στις 06.12.10, με αφορμή τις επιστολές της Πανεπλαδικής Ομοσπονδίας Αστικών Συγκοινωνιών και της Πανεπλαδικής Ομοσπονδίας Αυτοκινητιστών Υπεραστικών Συγκοινωνιών προς τον Υπουργό, σχετικά με τη σύναψη Σύμβασης έτους 2011 για τη μεταφορά των ΑμεΑ, με τις οποίες διαμηνύουν ότι εφόσον δεν έχει καταρτισθεί η σύμβαση του έτους 2011 για τη μεταφορά των ΑμεΑ εντός του μηνός Δεκεμβρίου του τρέχοντος έτους, τα άτομα με αναπηρία από 1ης Ιανουαρίου του 2011 θα κόβουν κανονικά εισιτήριο.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. κατήγγειλε αυτές τις μεθόδους και κάλεσε τον Υπουργό να προβεί άμεσα σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την οριστική λύση ενός θέματος που δημιουργεί δικαιολογημένα οργή και αγανάκτηση στο σύνολο του αναπηρικού χώρου.

Προς θετική κατεύθυνση το θέμα του μηχανογραφικού των υποψηφίων με αναπορία - Παραμένει, δύως, πιμελής και διστακτική η λύση που επέλεξε ο Υφυπουργός κ. I. Πανάρετος

Αντιπροσωπεία της Εκτελεστικής Γραμματείας της Ε.Σ.ΑμεΑ, με επικεφαλής τον Πρόεδρο της κ. I. Βαρδακαστάνη, συναντήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2010 με τον Υφυπουργό Παιδείας κ. I. Πανάρετο για να συζητηθεί αναθυτικά το μείζον θέμα του μηχανογραφικού δελτίου εισαγωγής υποψηφίων φοιτηών με αναπορία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και η νέα πρόσκληση που εξέδωσε το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο Πατρών για την εισαγωγή των ατόμων με αναπορία (In Ε.Σ.Α.μεΑ. απέστειλε επιστολές διαμαρτυρίας στην κ. Διαμαντοπούλου στις 16.11.10, 19.11.10 και 22.11.10). Η συνάντηση αυτή προέκυψε μετά τη σφοδρή αντίδραση του αναπορικού κινήματος στο απαράδεκτο μηχανογραφικό δελτίο εισαγωγής ΑμεΑ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το οποίο εμφορείται από ένα σκληρό υφέρποντα ρατσισμό.

Μετά από μαραθώνια συζήτηση, οι εκπρόσωποι της Ε.Σ.ΑμεΑ πρότειναν στον Υφυπουργό μία και μοναδική λύση: τη συμπλήρωση του μηχανογραφικού δελτίου από τους υποψηφίους με αναπορία χωρίς αποκλεισμούς από καμία σχολή και την παράταση της συμπλήρωσής του κατά μία εβδομάδα, ώστε οι υποψήφιοι να δηλώσουν τις σχολές επιλογής τους. Οι εκπρόσωποι της Ε.Σ.ΑμεΑ. τόνι-

σαν, επανειλημμένως, ότι το μηχανογραφικό αυτό δελτίο είναι αιόλο, διάτροπο, αντισυνταγματικό και υποκρύπτει έναν υφέρποντα ρατσισμό και κάλεσαν τον Υφυπουργό να υιοθετήσει την ανωτέρω προτεινόμενη λύση που οποία είναι η μοναδικά αποδεκτή για το αναπορικό κίνημα.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ., μετά τη συνάντηση των εκπροσώπων της με τον Υφυπουργό κ. I. Πανάρετο και εν συνεχείᾳ του Δελτίου Τύπου που εξέδωσε το Γραφείο Τύπου του Υφυπουργού, δήλωσε τα εξής: «Ο Υφυπουργός κ. Πανάρετος επί της ουσίας με την ανακοίνωση που εξέδωσε αναγνωρίζει την καθολικότητα του δίκαιου των αιτημάτων της Ε.Σ.Α.μεΑ. Η λύση που έδωσε είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά είναι πιμελής και διστακτική. Οι δύο ημέρες παράταση δεν επαρκούν, ενώ η υπεύθυνη δήλωση που πρέπει να συμπληρώσουν οι φοιτητές, ουσιαστικά, υποκαθιστά το μηχανογραφικό δελτίο δημιουργώντας περισσότερη γραφειοκρατία και αγωνία στους υποψηφίους για την τύχη της αίτησής τους. Μεταφέρει δηλαδή το βάρος στον υποψήφιο ενώ θα έπρεπε να του κατοχυρώνει την ίση μεταχείριση και την ανεμπόδιστη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με βάση το Σύνταγμα και του νόμους».

Συνάντηση του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Φόρουμ ΑμεΑ με τον Πρόεδρο του Ευρωκοινοβουλίου

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπορία κ. Iωάννης Βαρδακαστάνης συναντήθηκε με τον Πρόεδρο του κ. Jerzy Buzek στις 22.11.10 στις Βρυξέλλες, προκειμένου να συζητήσουν τα ζητήματα που απασχολούν τα άτομα με αναπορία στην ΕΕ και χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης.

Κορυφαία στιγμή της συνάντησης αποτέλεσε η συμφωνία για δύτινη πραγματοποίηση συνάντησης υψηλού επιπέδου κάθε δύτινη χρόνια με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τον Πρόεδρο του Ευρωκοινοβουλίου, τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το αναπορικό κίνημα, με στόχο την εκτίμηση των εξελίξεων και της πρόσδου που έχει γίνει πάνω στα διστακτικά των ατόμων με αναπορία σε δια-θεσμικό επίπεδο. καιώματα των ατόμων με αναπορία σε δια-θεσμικό επίπεδο. Επιπλέον, στο επίκεντρο βρέθηκε η εφαρμογή της Διεθνούς Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπορία, καθώς και ο ρόλος που μπορεί να παίξει το Ευρωκοινοβούλιο στην ορθή και πλήρη εφαρμογή της.

Το ευρωπαϊκό αναπορικό κίνημα διεκδικεί την ελεύθερη μετακίνηση στην Ευρώπη

Σε μια σημαντική χρονική στιγμή, ένα χρόνο μετά την αποδοχή της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με αναπορία από την Ευρωπαϊκή Ένωση και στον απόποιο της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις προτεραιότητες στην στρατηγικής για τα θέματα των ατόμων με αναπορία σε ευρωπαϊκό επίπεδο την ερχόμενη δεκαετία, οι πηγέτες του ευρωπαϊκού αναπορικού κινήματος συναντήθηκαν στις Βρυξέλλες στις 22.11.10 για να θέσουν τους στόχους και τις προτεραιότητες της νέας χρονιάς.

Στην κορυφή της ατζέντας για το ερχόμενο έτος είναι η διασφάλιση της ελεύθερης μετακίνησης των ατόμων με αναπορία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την οποία προωθεί το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπορία, ζητώντας από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς να διασφαλίσουν την άρση όλων των εμποδίων με τα οποία έρχονται αντιμέτωπα τα άτομα με αναπορία, υιοθετώντας την Ευρωπαϊκή Κάρτα Κινητικότητας μέσα στο 2011. Επιπλέον, δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Στρατηγική περιόδου μπάνει την υιοθέτηση της Κάρτας Κινητικότητας, ο Πρόεδρος του Φόρουμ και της Ε.Σ.Α.μεΑ. κ. Ιωάννης Βαρδακαστάνης τόνισε ότι ουσιαστικά ανοίγει τον δρόμο για την υιοθέτηση ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την προσβασιμότητα.

Άίτημα της Ε.Σ.Α.μεΑ. για άμεση εκκαθάριση των εκκρεμών οφειλών του Ο.Π.Α.Δ. στους ασφαλισμένους με αναπορία και χρόνιες παθήσεις

Επιστολή στον Διοικητή του Ο.Π.Α.Δ. κ. Σουλιώτη απέστειλε στις 21.10.10 η Ε.Σ.Α.μεΑ., ζητώντας την άμεση εκκαθάριση των οφειλών του Ο.Π.Α.Δ. στους ασφαλισμένους με αναπορία και χρόνιες παθήσεις.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. επανειλημμένως με επιστολές της από τον Αύγουστο του 2009 είχε ενημερώσει τα αρμόδια Υπουργεία Οικονομικών και Υγείας για την αδυναμία του Ο.Π.Α.Δ. να προβεί στην καταβολή των εξόδων αγοράς των θεραπευτικών, διαγνωστικών και ορθοπεδικών μέσων στους ασφαλισμένους του, που ακολουθούν χρόνια θεραπευτική - φαρμακευτική αγωγή ή χροσιμοποιούν ορθοπεδικά και βοηθητικά μέ-

σα για την αύξηση της λειτουργικότητάς τους και της αυτονομίας τους.

Οι ασφαλισμένοι αυτοί αναμένουν από το καλοκαίρι του 2009 να λάβουν, βάσει των αποδείξεων αγοράς που καταθέτουν, τα χρήματα τους από τον Ο.Π.Α.Δ., zήτημα που πρόκειψε από την προσπάθεια του Υπουργείου Οικονομικών και συγκεκριμένα της 26ης Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους να εξορθολογήσει τις δαπάνες του Ο.Π.Α.Δ. Δυστυχώς, όμως, για άλλη μια φορά ο εξορθολογισμός των δαπανών και η εξοικονόμηση πόρων έγινε με τρόπο αποσπαστικό, άναρχο, και χωρίς κανένα σχεδιασμό, ενώ δεν κλήθηκε να συμμετάσχει στη διαδικασία αντιπροσωπεία της Ε.Σ.Α.μεΑ. Το τελικό αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας είναι, για άλλη μια φορά, η οικονομική αποδυνάμωση της πιο ευαίσθητης κοινωνικά ομάδας του

πληθυσμού και κατ' επέκταση η υποβάθμιση της ποιότητας ζωής τους.

Αυτό το πρόβλημα ήρθε να λύσει η διάταξη του άρθρου 24 του ν.3867/2010, ωστόσο δεν έθεσε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για τον ακριβή χρόνο εξόφλησης των μέχρι τώρα χρέων του Ο.Π.Α.Δ. προς τους ασφαλισμένους του. Αντιθέτως, σύμφωνα με τη διάταξη, για τα οποία που αγοράζονται από τις 4 Αυγούστου 2010 και μετά, απαιτείται η κοστολόγησή τους με τροποποίηση του Κανονισμού του Ο.Π.Α.Δ. και πάλι χωρίς χρονοδιάγραμμα. Σε ότι αφορά στις ιατρικές εξετάσεις, το θέμα θα λυθεί με την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. ζήτησε τη ρητή δέσμευση του κ. Σουλιώτη να επιληφθεί του ζητήματος και να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου να εκκαθαριστούν άμεσα όλες οι δαπάνες που εκκρεμούν.

Ο Πρόεδρος της Ε.Σ.Α.μεΑ. στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Ο Πρόεδρος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία και του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία κ. Ιωάννης Βαρδακαστάνης είχε την ιδιαίτερη τιμή να οριστεί από την Κυβέρνηση μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, και συμμετέχει στην 3η Ομάδα Εργασίας.

Πρόκειται για τον πρώτο Έλληνα με αναπηρία που συμμετέχει στην ΕΟΚΕ, που αποτελεί συμβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρέχει εμπειρογνωμοσύνη στα μεγάλα θεσμικά όργανα της ΕΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Συμβού-

λιο, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) εκδίδοντας «γνωμοδοτήσεις» σχετικά με την προτεινόμενη κοινοτική νομοθεσία. Η ΕΟΚΕ εκδίδει επίσης «γνωμοδοτήσεις πρωτοβουλίας» για θέματα που θεωρεί ότι χρήζουν εξέτασης. Ένα από τα κύρια καθήκοντα της ΕΟΚΕ είναι να πειτουργεί ως «γέφυρα» μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και της «κοινωνίας των πολιτών», αφού στους κόλπους της συμμετέχουν εκπρόσωποι των κοινωνικών φορέων. Η ΕΟΚΕ συμβάλλει στην ενίσχυση του ρόλου τους μέσω του «διαρθρωμένου διαλόγου» με τις ομάδες αυτές στα κράτη μέλη της ΕΕ και σε τρίτες χώρες. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα μέλη είναι οργανωμένα σε τρεις ομάδες: «Έργοδοτές», «Μισθωτοί» και «Διάφορες Δραστηριότητες» (γεωργικές οργανώσεις, ενώσεις καταναλω-

τών, περιβαλλοντικές οργανώσεις, οργανώσεις για την οικογένεια, μη κυβερνητικές οργανώσεις κ.λπ.).

Στην πρώτη Ολομέλεια περιόδου 2010 – 2015 που έλαβε χώρα 19 – 21 Οκτωβρίου 2010 στις Βρυξέλλες και αφορούσε την εκλογή των οργάνων της ΕΟΚΕ, αποφασίστηκε η συμμετοχή του κ. Βαρδακαστάνη στο Προεδρείο του Ειδικού Τμήματος της ΕΟΚΕ, το οποίο είναι αρμόδιο για τις μεταφορές, την ενέργεια, τις υποδομές και την Κοινωνία της Πληροφορίας, η συμμετοχή του ως μέλος του Ειδικού Τμήματος για την Οικονομία και τη Νομισματική Ένωση, καθώς και στην Επιτροπή για το Συντονισμό των Οικονομικών Πολιτικών. Τέλος, συμμετέχει στην Επιτροπή για το Πρόγραμμα «Ευρώπη 2020».

Η αναπηρία στην κορυφή της Ευρωπαϊκής Ψηφιακής Ατζέντας

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία και της Ε.Σ.Α.μεΑ. κ. Ιωάννης Βαρδακαστάνης, με την ιδιότητά του ως μέλος της 3ης Ομάδας της ΕΟΚΕ συμμετείχε στην 105η συνεδρίαση του ειδικευμένου τμήματος "Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές και κοινωνία των πληροφοριών" στις Βρυξέλλες, η οποία εστίασε στη διαμόρφωση της ψηφιακής ατζέντας της Ευρώπης στη βάση της αντίστοιχης Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωκοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την ΕΟΚΕ και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Σύμφωνα με την Ανακοίνωση, γενικός στόχος της ψηφιακής ατζέντας είναι η παροχή βιώσιμων οικονομικών και κοινωνικών οφελών από μια ενιαία ψηφιακή αγορά, που θα βασίζεται σε ένα εξαιρετικά γρήγορο internet και διαπλευριγικές εφαρμογές. Στο πλαίσιο αυτό, ο κ. Βαρδακαστάνης κατέθεσε σειρά προτάσεων για προσθήκες και τροποποιήσεις στην τελική γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ επί της Αναφοράς, με προτεραιότητα στην ανάγκη διασφάλισης της οριζόντιας διάστασης της αναπηρίας σε όλες τις δράσεις που θα περιλαμβάνει η ψηφιακή ατζέντα της Ευρώπης, δεδομένης της σημασίας της τεχνολογίας της πληροφορίας και της επικοινωνίας για την πλήρη και ισότιμη ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην επαγγελματική, οικονομική και πολιτιστική ζωή.

Επιπλέον, ο κ. Βαρδακαστάνης τόνισε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει την ενεργό συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία και των οργανώσεων που τα εκπροσωπούν στη διαδικασία εφαρμογής της ψηφιακής ατζέντας. Στην ίδια κατεύθυνση, πρότεινε επίσης τη συμπερίληψη ειδικής αναφοράς στην ετήσια Έκθεση Προβούλου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στα άτομα με αναπηρία, ώστε να είναι ευκολότερος ο εντοπισμός και η παρακολούθηση των εξελίξεων σε σχέση με τα ζητήματα που τα αφορούν.

Τέλος, ο κ. Βαρδακαστάνης έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στη σημασία του διαδικτύου στη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου, το οποίο όπως τόνισε πρέπει να είναι προσβάσιμο στα άτομα με αναπηρία, ώστε να ωφεληθούν στο μέγιστο από τις δυνατότητές του. Χαιρέτισε την προβλεπόμενη νομοθετική δράση για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας ιστοσελίδων του δημόσιου τομέα και των δικτυακών τόπων που παρέχουν βασικές υπηρεσίες στους πολίτες μέχρι το 2015, ενώ κάλεσε την ΕΟΚΕ να ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για άμεση υποβολή νομοθετικής πρότασης και συμπερίληψη σε αυτήν των δημόσιων ιστοσελίδων και των δικτυακών τόπων επιχειρήσεων που παρέχουν βασικές υπηρεσίες, όπως οι τράπεζες, κ.λπ., σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

EUROPEAN YEARBOOK OF DISABILITY LAW

VOLUME 2

GERARD QUINN AND LISA WADDINGTON (EDS.)

intersentia

Αυτό το νέο βιβλίο είναι μία ανασκόπηση των σημαντικότερων εξελίξεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσον αφορά το δίκαιο και την πολιτική για την αναπηρία. Το πεδίο της νομοθεσίας και της πολιτικής για την αναπηρία είναι ταυτόχρονα καινούργιο και ταχέως αναπτυσσόμενο σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Καλύπτει ένα φάσμα διαφορετικών θεματικών τομέων, συμπεριλαμβανομένων της μη διάκρισης, των μεταφορών, της εκπαίδευσης, της απασχόλησης και της στέγασης. Για πρώτη φορά, ο τόμος αυτός συγκεντρώνει μαζί όλες τις σχετικές εξελίξεις και παρέχει ένα απαραίτητο πλαίσιο αναφοράς για δικηγόρους, αναλυτές δημόσιας πολιτικής, ερευνητές, κυβερνητικούς οργανισμούς και ομάδες της Κοινωνίας των Πολιτών.

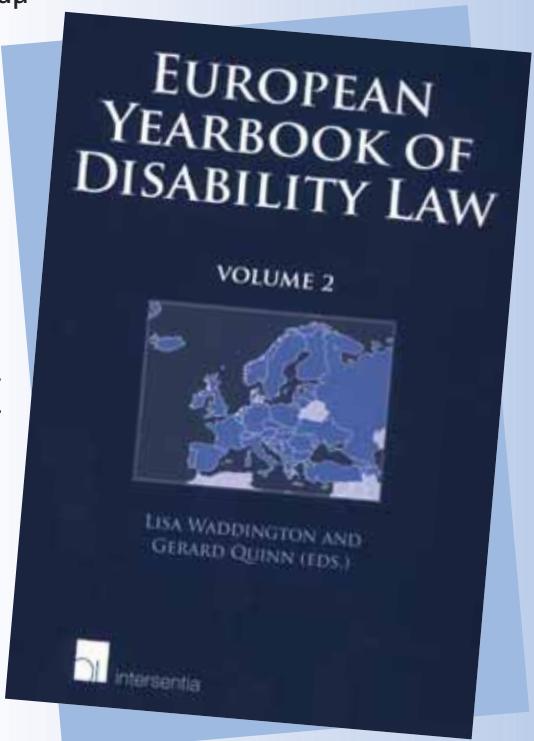
Το βιβλίο αυτό περιλαμβάνει μια σειρά δοκιμών για τις τρέχουσες προκλήσεις και εξελίξεις από τους σημαντικότερους αναλυτές και ακαδημαϊκούς στον τομέα. Στόχος του είναι να προσφέρει μια βαθιά γνώση όσον αφορά στην εξέλιξη της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και της πολιτικής για την αναπηρία και μια ανάλυση των πιεστικών προκλήσεων σε ένα ευρύ φάσμα τομέων.

Ο πυρήνας του βιβλίου αποτελείται από μια ανασκόπηση των σημαντικότερων γεγονότων των προηγούμενων ετών, καθώς και των πολιτικών και νομικών εξελίξεων εντός των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι μια ανασκόπηση σημαντικών πολιτικών εξελίξεων της ΕΕ, μελετών και άλλων εκδόσεων, νομοθετικών

προτάσεων και νομικών περιπτώσεων μη διάκρισης από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και αποτελέσματων μείζονων διασκέψεων και άλλων σχετικών εκδηλώσεων.

Το βιβλίο περιλαμβάνει επίσης μία ανασκόπηση σχετικών εξελίξεων στον τομέα των θεμάτων αναπηρίας στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης και περιγράφει, για παράδειγμα, το έργο της Επιτροπής Υπουργών, την αναδυόμενη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, την αυξανόμενη νομολογία για την αναπηρία του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, καθώς και τις εξελίξεις στο εσωτερικό άλλων μηχανισμών παρακολούθησης των συνθηκών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Θ.Α.

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
Ελ. Βενιζέλου 236, 163 41 Ηλιούπολη, Αθήνα
Τηλ. 210 - 9949837 • Fax: 210 - 5238967
e-mail: esaea@otenet.gr • <http://www.esaea.gr>